

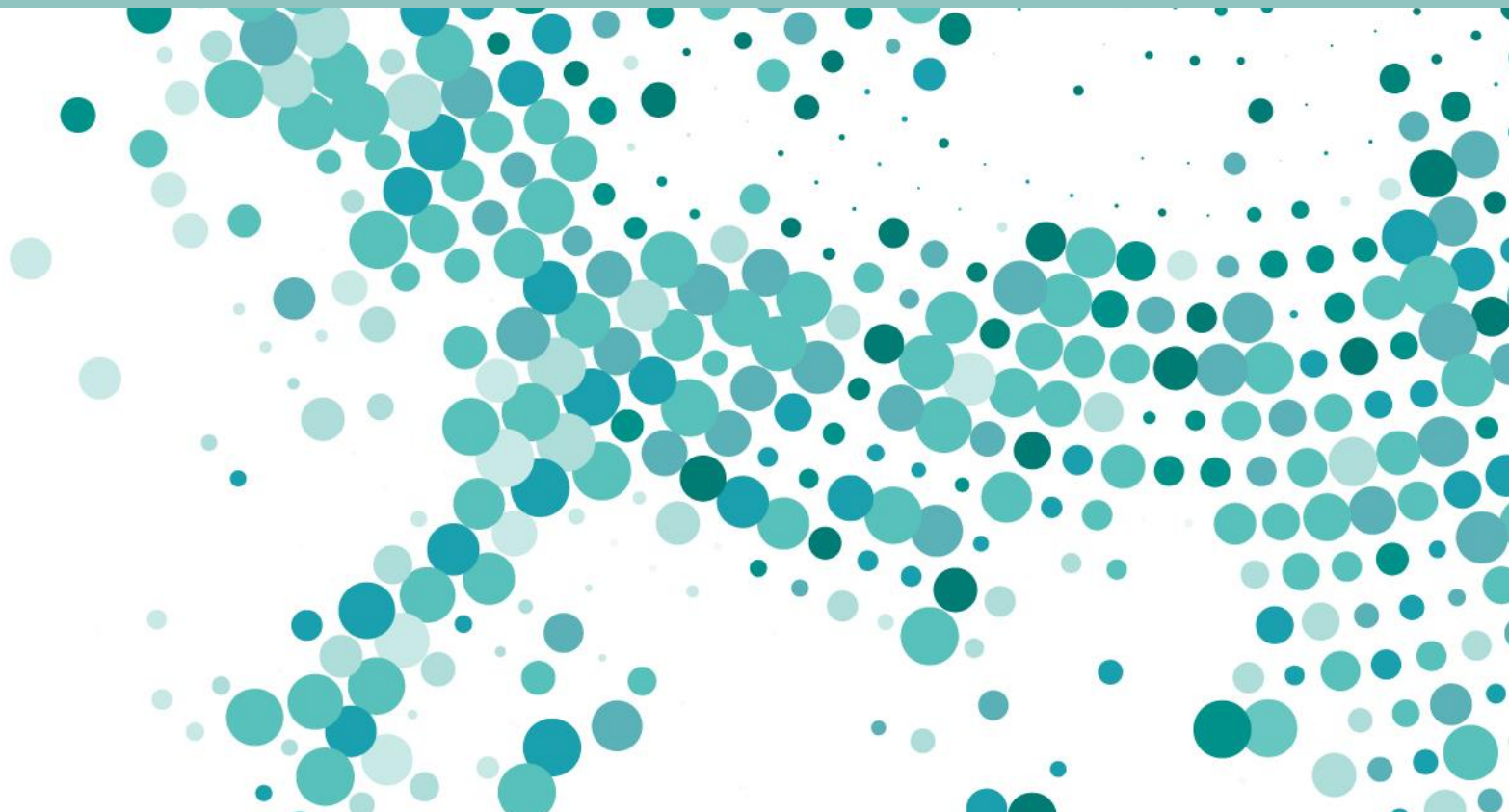
SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Sisäministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2016-2020

Marraskuu 2015

SISÄMINISTERIÖN JULKAISU 21/2015

Hallinto

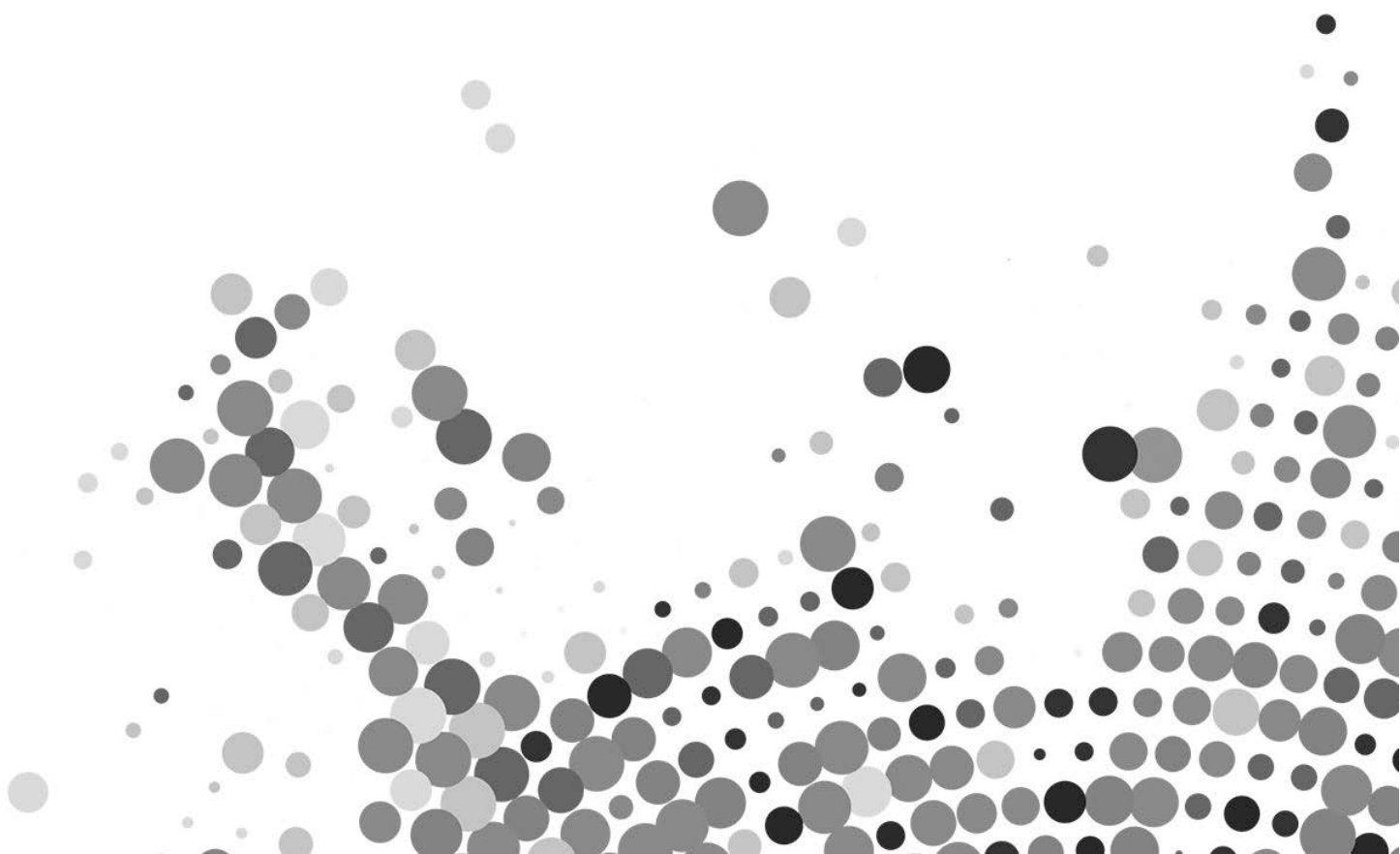

Sisäministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2016-2020

Marraskuu 2015

SISÄMINISTERIÖN JULKAISU 21/2015

Hallinto

Sisäministeriö

ISSN 2341-8524

ISBN 978-952-324-053-7 (nid.)

ISBN 978-952-324-054-4 (PDF)

Helsinki 2015

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäministeriö	Julkaisun laji	
	Toimeksiantaja	
	Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2016-2020		
Julkaisun osat		
Tiivistelmä Sisäministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2016-2020 sisältää tietoja ministeriössä käynnissä olevista ja vuosina 2016-2020 käynnistyvistä lainsäädäntöhankkeista. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy myös tietoja ministeriön toimialan EU-säädöshankkeista ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista hankkeista sekä eduskunnalle annettavista selonteista ja selvityksistä. Lainsäädäntösuunnitelman tiedot perustuvat tilanteeseen 20.11.2015 . Lainsäädäntösuunnitelma on vahvistettu ministeriön johtoryhmässä 25.11.2015. Lisätietoja lainsäädäntöhankkeista on sisäministeriön internet-sivuilla (www.intermin.fi) ja valtioneuvoston internet-sivuilla (www.valtioneuvosto.fi/hankkeet).		
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, lainsäädäntöhanke		
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-324-054-4 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut		
Sarjan nimi ja numero Sisäministeriön julkaisu 21/2015	ISSN 2341-8524	ISBN 978-952-324-053-7
Kokonaissivumäärä	Kieli Suomi	Hinta Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja Sisäministeriö	Kustantaja/julkaisija Sisäministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2016–2020			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2016–2020 innehåller uppgifter om de lagstiftningsprojekt som pågår och som inleds vid ministeriet 2016–2020. Lagstiftningsplanen innehåller också information om EU-rättsaktsprojekt och internationella fördrag samt redogörelser och utredningar till riksdagen inom ministeriets ansvarsområde. Uppgifterna i lagstiftningsplanen baserar sig på läget den 20 november 2015.</p> <p>Lagstiftningsplanen har fastställts i ministeriets ledningsgrupp den 25 november 2015.</p> <p>Mer information om lagstiftningsprojekten finns på inrikesministeriets webbplats (www.intermin.fi) och på statsrådets webbplats (www.valtioneuvosto.fi/hankkeet).</p>			
Nyckelord lagberedning, lagstiftningsprojekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-324-054-4 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 21/2015	ISSN 2341-8524	ISBN 978-952-324-053-7	
Sidoantal	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet	Förläggare/utgivare Inrikesministeriet		

Sisällys

1	KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET JA ESISELVITYKSET	13
1.1	Kansalliset hankkeet	13
	POLIISIOSASTO	13
	Siviilitiedustelua koskeva lainsäädäntö	13
	Yksityisen turvallisuusalan lupaprosessien tehostamiseen liittyvä lainsäädäntöhanke	15
	Rahapeliyhteisöjen rahapelitoiminnan yhdistämistä ja uutta tuotonjakolakia koskeva lainsäädäntöhanke	15
	Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen	17
	Henkilökorttilain muutostarpeita koskeva lainsäädäntöhanke	17
	Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen	18
	Turvallisuusselvityslain muuttaminen	19
	Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia koskeva hanke	19
	Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe; uudistukseen liittyvien asetusten valmistelu	20
	Poliisin hallinnosta annetun lain muuttaminen; uudistukseen liittyvien asetusten valmistelu	21
	Valtioneuvoston asetus esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta annetun asetuksen muuttamisesta	22
	Sisäministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta	22
	Sisäministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta	23
	Poliisin virkapuvusta annetun sisäministeriön asetuksen muuttaminen	23
	MAAHANMUUTTO-OSASTO	24
	Eräiden rikoksiin syylistyneiden ulkomaalaisten maasta poistamisen nopeuttaminen	24
	Perheenyhdistämiskriteereiden tarkentaminen	25
	Kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien edellytysten tarkistaminen	26
	Tiettyjen poliisin ja Rajavartiolaitoksen ulkomaalaisasioiden tehtävien toimivallan siirtäminen Maahanmuuttovirastolle (ns. siirtohanke)	26

Vastaanottokeskusten hallinnointi; vastaanottolain muutos	28
Ulkomaalaisten säilöönnoton vaihtoehdot.....	29
Laki ulkomaalaislain 193 §:n muuttamisesta	30
Sisäministeriön asetus säilöönottoyksikön virkasuhteisen henkilön voimankäyttövälineiden käyttöä koskevasta koulutuksesta ..	30
PELASTUSOSASTO	31
Pelastuslain ja hätäkeskustoiminnasta annetun lain tiedonsaantioikeus- ja rekisterisäännösten tarkistaminen	31
Pelastustoimen kansainvälistä pelastustoimintaa koskevan sääntelyn uudistaminen.....	32
Pelastustoimen ammattikorkeakoulututkintoon johtavan päälystökoulutuksen siirto Poliisiammattikorkeakoulun vastuulle	33
Palotarkastustoiminnan kehittämishanke.....	34
Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista.....	34
Sisäministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta.....	34
Tasavallan presidentin asetus Hätäkeskuslaitoksen ansiorististä ja ansiomitalista	35
Sisäministeriön asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista	36
RAJAVARTIO-OSASTO	36
Laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa	36
Ympäristöonnettomuuksien torjunnan operatiivisen johtovastuun siirto merialueilla, esiselvitys	37
Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen	38
Sisäministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista.....	39
HALLINTO- JA KEHITTÄMISOSASTO	40
Toimialasidonnaisten ICT-tehtävien organisoimiseen liittyvät säädösmuutokset	40
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	41
Yhteisvastuulausekkeen kansallinen täytäntöönpano.....	41

1.2 EU-säädöshankkeet.....	43
POLIISIOSASTO	43
Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR-tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.....	43
Asetus Euroopan unionin lainvalvontayhteistyö- ja koulutusvirastosta (Europol).....	44
Asetus Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) perustamisesta ja neuvoston päätöksen 2005/681 YOS korvaamisesta	46
Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta	47
Direktiivi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen.....	48
Neuvoston päätös yhteistyön parantamista kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä (2008/YOS, ns. ATLAS -pätös) täytäntöönpanon edellyttämät lainsäädäntömuutokset.....	49
MAAHANMUUTTO-OSASTO	50
Kausityöntekijädirektiivi	50
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi.....	52
Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tutkimusta, opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työskentelyä varten	54
Vastuunmäärittämisasetuksen (ns. Dublin III -asetus) muutos, joka koskee ilman huoltajaa olevan alaikäisen jättämisestä turvapaikkahakemuksesta vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä	55
Komission ehdotus Dublin-asetuksen muuttamiseksi koskien sisäisiä siirtoja koskevaa kriisimekanismia	55
Komission ehdotus asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta	56
RAJAVARTIO-OSASTO	57
Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke	57

1.3 Kansainväliset sopimukset.....	61
MAAHANMUUTTO-OSASTO	61
Työlomajärjestely Kanadan kanssa	61
1.4 Eräitä sisäministeriön kannalta keskeisiä muiden ministeriöiden säädöshankkeita	62
Laki ulkomaalaislain muuttamisesta.....	62
Turvapaikkamenettelyn nopeuttamiseen hallintotuomio- istuimissa liittyvät lainsäädännön muutokset	62
2 LÄHIAIKOINA (VUODEN 2015 LOPUSSA JA VUONNA 2016) KÄYNNISTYVÄT KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET JA ESISELVITYKSET.....	64
POLIISIOSASTO	64
Poliisin kyberrikostorjuntaan liittyvät lainsäädäntötarpeet	64
Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa.....	64
Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen.....	65
Ampuma-asemenettelyä koskevan lainsäädännön uudistaminen.....	66
Todistajansuojeluohjelmasta annetun lain muuttaminen.....	66
Poliisilain yleisötilaisuuksiin liittyviä tarkastustoimivaltuuksia koskevien säännösten muuttaminen	67
Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusväriytyksestä ja -merkeistä	67
Liikkumis- ja oleskelurajoituksista annetun sisäministeriön asetuksen muuttaminen.....	68
Sisäministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampuma- kelvottomaksi ja aseosien tekemisestä toimintakelvottomaksi.....	68
MAAHANMUUTTO-OSASTO	69
Ulkomaisten työvoiman oleskelulupajärjestelmän kehittäminen	69
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	70
PELASTUSOSASTO	71
Pelastustoimen uudistus.....	71
Nuohousta koskevan sääntelyn uudistaminen	72
Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen	73
Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista.....	73

RAJAVARTIO-OSASTO	74
Ympäristöonnettomuuksien torjunnan operatiivisen johtovastuun siirto merialueilla, hallituksen esitys.....	74
Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen hybridiuhkiin varautumiseksi, hallituksen esitys	74
Henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain tarkistaminen, hallituksen esitys	75
Rajavartiolaitoksen sotilasvirkojen eroamisikää koskevan sääntelyn muuttaminen	76
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	76
Siviilihenkilöstön osallistumista kriisinhallintaan koskevan lainsäädännön kehittäminen.....	76
3 VUOSINA 2017-2020 KÄYNNISTYVIÄ KANSALLISIA SÄÄDÖSHANKKEITA JA ESISELVITYKSIÄ	78
POLIISIOSASTO	78
Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen.....	78
Poliisin hallintolainsäädännön uudistaminen	79
Rahankeräyslain uudistaminen	79
Viihdelaitelain muutokset	80
Arpajaislain muutos	80
Viranomaisten yhteinen kenttäjärjestelmähanke (Kejo).....	81
Poliisilain muutokset	81
PELASTUSOSASTO	82
Palosuojelurahastolain uudistaminen rahaston ohjauksen osalta	82
RAJAVARTIO-OSASTO	83
Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi	83
4 EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET	84
Sisäisen turvallisuuden selonteko	84
POLIISIOSASTO	84
Poliisin hallintorakenneuudistuksen seuranta.....	84
Selvitys poliisin henkilökäytännöistä	85

1 KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET JA ESISELVITYKSET

1.1 Kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Siviilitiedustelua koskeva lainsäädäntö (SM047:00/2015)

Tavoite: Hankkeen keskeisin tavoite on kansallisen turvallisuuden parantaminen.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Perustuslain 119 §:n mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Lain alaan kuuluvista asioista täytyy olla ainakin perussäännökset lain tasolla. Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton. Lailla voidaan säätää perusoikeuksien turvaamiseksi tai rikosten selvittämiseksi välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä. Lailla voidaan säätää lisäksi välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinnassa, oikeudenkäynnissä ja turvallisuustarkastuksessa sekä vapaudenmenetyksen aikana.

Tavoitteena on valmistella siviilitiedustelua koskevat keskeiset säännökset ja näin parantaa Suojelupoliisin tiedonhankintaa poliisin tehtäviin liittyvistä vakavista kansainvälisistä uhista siten, että Suojelupoliisilla olisi toimivaltuudet ulkomaan henkilötiedusteluun ja tietojärjestelmätiedusteluun sekä tietoliikennetiedusteluun. Valmistelu voidaan tarvittaessa toteuttaa myös vaiheittain ottaen huomioon perustuslaista nykyisin johtuvat mahdolliset rajoitukset.

Yrityksiä ei velvoitettaisi asentamaan palveluihinsa takaportteja tai luovuttamaan viranomaisille salausavaimia. Tehtävänä on laatia ehdotus hallituksen esitykseksi, jolla luotaisiin säädösperusta ulkomaan henkilötiedustelulle, tietojärjestelmätiedustelulle ja tietoliikennetiedustelulle. Sisäministeriö selvittää ja arvioi Suojelupoliisin salaisten pakokeinojen toimivuutta ja riittävyyttä sekä erilaisia tiedustelutiedon hankintakeinoja vaihtoehtoineen. Samassa yhteydessä valmistellaan muut tarvittavat ehdotukset hankkeeseen liittyvän lainsäädännön muutoksiksi.

Sotilastiedustelua ja samanaikaisesti sisäministeriössä valmisteltavana olevien siviilitiedustelua koskevien säännösten tulee olla keskenään yhteen sovitettuja.

Hankkeessa otetaan huomioon tiedonhankintakityöryhmän mietintö ja siitä saatu lausuntopalaute.

Organisointi: Hanke pyritään toteuttamaan mahdollisimman pitkälle samassa aikataulussa puolustusministeriön sotilastiedustelua koskevan lainsäädäntöhankkeen kanssa. Puolustusministeriön, sisäministeriön ja oikeusministeriön asettamien hankkeiden puheenjohtajistot koordinoivat hankkeiden työtä. Sisäministeriöstä koordinaatiotyöhön osallistuu poliisiosaston lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen.

Hankkeen aikana kuullaan ainakin ylimpiä laillisuusvalvojia ja keskeisiä tahoja, joiden toimintaan lainsäädännöllä tulee olemaan vaikutuksia.

Työryhmään nimetään lainvalmistelun kannalta keskeiset tahot. Puolustusministeriön ja sisäministeriön työryhmät voivat tarvittaessa järjestää yhteisiä kokouksia. Laajemmin valtionhallinnosta pyydetään nimeämään yhteyshenkilöitä, joita voidaan kutsua asiantuntijoiksi työryhmän kokouksiin käsiteltävistä asiakokonaisuuksista riippuen.

Työryhmä voi asettaa tarpeen mukaan esitykseen sisältyvien erityisasiantuntemusta vaativien asioiden valmistelemiseksi alatyöryhmiä, jotka raportoivat työstään päätyöryhmälle. Tällaisia osuuksia voi sisältyä esimerkiksi tiedustelun teknisiin toteuttamistapoihin. Alatyöryhmien puheenjohtajina voivat toimia päätyöryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet tai asiantuntijat.

Aikataulu: 1.10.2015 – 31.12.2017

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelmassa todetaan, että kasvavat riskit ja uudet uhat edellyttävät koko yhteiskunnalta uudenlaista valmiutta ja varautumista. Hallitusohjelmassa esitetään säädösperustaa ulkomaantiedustelulle ja tietoliikennetiedustelulle. Valmistelun yhteydessä kiinnitetään huomiota perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen. Hallitusohjelman luku 11.ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittika

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 0295 488 561, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Yksityisen turvallisuusalan lupaprosessien tehostamiseen liittyvä lainsäädäntöhanke

(SM035:00/2015)

Tavoite: Hankkeen tehtävänä on valmistella tarpeelliset säädösehdotukset yksityisen turvallisuusalan lupaprosessien sujuvoittamiseksi ja eräiden yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lakia koskevien korjausten tekemiseksi.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi on 1.7.2015 - 30.6.2016.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä poliisiosastolla.

Osallisuus ja viestintä: Hanke toteutetaan yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa ja siinä kuullaan sidosryhmiä. Erillistä viestintäsunnitelmaa ei ole tehty.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi tehdään yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

Suhde hallitusohjelmaan: Lupaprosessien sujuvoittaminen kuuluu pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaan kirjattuihin tavoitteisiin.

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Timo Kerttula, puh. 0295 488 589, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Rahapeliyhteisöjen rahapelitoiminnan yhdistämistä ja uutta tuotonjakolakia koskeva lainsäädäntöhanke

(SM051:00/2015)

Tavoite: Lainsäädäntöhankeen tehtävänä on ensi vaiheessa valmistella ehdotukset rahapeliyhteisöjen Fintoto Oy:n, Raha-automaattiyhdistyksen ja Veikkaus Oy:n rahapelitoiminnan yhdistämisen edellyttämiksi välttämättömiksi arpajaislain säädösmuutoksiksi sekä ehdotus uudeksi tuotonjakolaiksi.

Hankkeen yhteydessä voidaan valmistella asiakokonaisuuteen liittyvät muut tarvittavat arpajais- ja muun lainsäädännön muutokset.

Valtioneuvoston kanslia valmistelee ehdotuksen yhtiöoikeudellisiksi toimenpiteiksi rahapeliyhteisöjen yhdistämiseksi yhdeksi valtion kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi.

Rahapeliyhteisöt huolehtivat yhdistymiseen liittyvistä niille kuuluvista tehtävistä, muun ohella yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa (334/2007) säädetyistä toimista.

Hankkeen yhteydessä valmistellaan erillisselvitys rahapeliä toimeenpanon valvonnan uudelleenjärjestämisestä. Tämän erillisselvityksen puitteissa on esitettävä vaihtoehtoiset ratkaisuvaihtoehdot ja tehtävä niitä koskeva riittävä vaikutusarviointi.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Hankkeen vastuuvalmistelijoina toimii kaksi virkamiestä. Valtion, rahapeliyhteisöjen ja edunsaajaryhmien edustajien 14.8.2015 laatimaan yhteisymmärryspöytäkirjaan kirjattu virkamiesvalmistelun koordinaatioryhmä toimii hankkeen ohjausryhmänä. Hankkeen etenemistä seurataan parlamentaarisesti. Lainsäädäntöhanketta varten on asetettu työryhmä ja kaksi sihteeristöä. Rahapeliä toimeenpanon valvonnan uudelleenjärjestämistä koskevaa erillisselvitystä varten on perustettu työryhmä.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi 14.10.2015–31.12.2016. Ehdotukset valmistellaan hallituksen esityksen muotoon siten, että hallituksen esitykset voidaan antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Työryhmän jäseninä ovat edustajat maa- ja metsätalousministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, valtioneuvoston kansliasta, valtiovarainministeriöstä, Poliisihallituksesta sekä edunsaajaryhmistä. Lisäksi työryhmään kuuluvat pysyvinä asiantuntijoina edustajat ulkoasiainministeriöstä, terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta sekä rahapeliyhteisöistä. Hankkeen yhteydessä kuullaan muita asiantuntijoita. Ehdotus hallituksen esitykseksi lähetetään laajalle lausuntokierrokselle.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaihtoehtojen arvioimista rajoittaa talouspoliittinen ministerivaliokunnan selkeä linjaus kaikkien kolmen rahapeliyhteisöjen yhdistämiseksi. Vaikutuksia arvioidaan hankkeen virkamiesvalmistelussa ja ohjausryhmässä.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Kyllä. Rahapeliyhteisöt ovat velvollisia maksamaan arpajaisvero toimeenpanemistaan arpajaisista valtiolle. Verotulot käytetään valtion menoihin talousarvion mukaisesti ilman sidoksia. Rahapeliä toimeenpanosta saatava nettotuotto jaetaan kokonaan edunsaajille yleishyödyllisiin tarkoituksiin käytettäväksi. Rahapeliä tuotot sisällytetään valtion talousarvioon vaikka rahapeliyhteisöjen toiminta ei muutoin kuulukaan valtion budjettitalouden piiriin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia, puh. 0295 488 573, neuvotteleva virkamies Elina Rydman, puh. 0295 488 586, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen (SM014:00/2015)

Tavoite: Selvitetään poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun (841/2006) ja muiden siihen liittyvien lakien (muun muassa päihtyneiden käsittelystä annettu laki (461/1973)) muutostarpeet. Tavoitteena on kokonaisuudistus, jossa poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelua koskeva lainsäädäntö selkeytetään ja ajantasaistetaan. Ehdotus voidaan laatia hallituksen esityksen muotoon.

Organisointi: Työryhmässä ovat sisäministeriön lisäksi edustettuina oikeusministeriö, Poliisihallitus sekä Helsingin poliisilaitos ja Lounais-Suomen poliisilaitos.

Aikataulu: Työryhmän toimikausi on 1.4.2015-31.10.2016. Tavoitteena on, että hallituksen esitys annetaan kevätistuntokauden lopussa 2017.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen yhteydessä on kuultu sidosryhmiä ja asiantuntijoita. Hankkeelle on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu kevätkaudella 2014 (SM012:00/2014). Arviointia jatketaan esiselvityshankkeen valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jarkko Nieminen, puh. 0295 488 599, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 0295 488 557.

Henkilökorttilain muutostarpeita koskeva lainsäädäntöhanke (SM036:00/2014 ja SM056:00/2015)

Tavoite: Hankkeen tehtävänä on laatia ehdotus uudeksi henkilökorttilaiksi ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta sisäministeriön 16.10.2014 asettaman esiselvitystyöryhmän esityksen mukaisesti. Tavoitteena on selkeyttää henkilökorttilakia ja joustavoittaa henkilökorttimenettelyä sekä yhdenmukaistaa henkilökorttilakia passilain kanssa. Esiselvityksessä havaitut muutostarpeet liittyvät sähköisen asioinnin ja valmiiden korttien suoratoimituksen käyttöönottoon, ulkomaalaisen henkilökorttia koskevien säännösten tarkentamiseen, Suomen ulkomaan edustustojen toimivallan laajentamiseen sekä henkilökortin epäämistä ja peruuttamista koskevien säännösten tarkentamiseen.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 21.10.2015–31.12.2016. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2016.

Organisointi: Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii poliisiosaston lainsäädäntöyksikön neuvotteleva virkamies Elina Rydman. Hanke valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston suunnitteluyksikön ja Poliisihallituksen asiantuntijoiden kanssa erikseen sovittavalla tavalla ilman erillistä työryhmän perustamista. Hankkeessa voidaan kuulla asiantuntijoita.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esiselvitystyöryhmä on kuullut muun muassa sisäministeriön maahanmuutto- ja rajavartio-osastojen, ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön, valtionvarainministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön, Maahanmuuttoviraston, Väestörekisterikeskuksen, Kansaneläkelaitoksen sekä tietosuojavaltuutetun ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistojen asiantuntijoita. Luonnos hallituksen esitykseksi lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityksessä on arvioitu toteuttamisvaihtoehtoja sekä esityksen vaikutuksia. Suunnitelluilla muutoksilla joustavoitettaisiin henkilökorttimenettelyä sähköisen asioinnin käyttöönoton myötä ja parannettaisiin asiakaspalvelua. Lisäksi mahdollistettaisiin henkilökortin hakeminen ulkomailla oleskeleville Suomen kansalaisille nykyistä menettelyä huomattavasti joustavammin sekä henkilökortin myöntäminen kaikille jatkuvan oleskeluluvan ja kotikunnan Suomessa saaneille ulkomaalaisille. Vaikutusten arviointia jatketaan hankkeen yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Julkisten palveluiden digitalisaatio ja säädösten sujuvoittaminen (luku 8), sisäisen turvallisuuden palvelutason parantaminen digitalisaation avulla (luku 12), norminpurkutalkoita koskeva pääministerin ilmoitus (PI 1/2015 vp).

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Elina Rydman, puh. 0295 488 586, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen

Tavoite: Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 40 §, joka koskee Prümin sopimukseen perustuvaa tietojen käsittelyä. Lain edellisessä muutoksessa, joka tuli voimaan ensimmäisenä päivänä tammikuuta vuonna 2014, tietojen käsittelyä koskeva pykälä muutettiin virheellisesti siten, ettei siinä ole huomioitu eduskunnan jo joulukuussa vuonna 2011 antamaa ja voimaantullutta lain muutosta. Ehdotetulla muutoksella korjattaisiin tietojen käsittelyä koskeva pykälä siten, että se koskisi Prümin sopimuksen lisäksi rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta

erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn neuvoston päätöksen, eli niin sanotun Prüm-päätöksen, mukaista tietojen käsittelyä.

Aikataulu: Hallituksen esitys (HE 18/2015) on annettu eduskunnalle 17.9.2015. Eduskunta on hyväksynyt lakiesityksen 10.11.2015 (EV 22/2015).

Organisointi: Esitys on valmisteltu virkатыönä sisäministeriön poliisiosastolla.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 0295 488 563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Turvallisuusselvityslain muuttaminen

Tavoite: Laatia hallituksen esitys turvallisuusselvityslain (726/2014) muuttamiseksi. Esityksessä ehdotettaisiin muutettavaksi turvallisuusselvityslakia niin, että suojelupoliisista tulisi sisäministeriön hallinnonalalla ainoa toimivaltainen viranomainen turvallisuusselvitysten laatimisessa. Lisäksi lakia ehdotettaisiin muutettavaksi niin, että poikkeus turvallisuusselvityksen maksullisuudesta ei enää koskisi sisäministeriön hallinnon alan viranomaisen tai oppilaitoksen hakemusta. Lakiin ehdotettaisiin myös joitain teknisiä korjauksia.

Organisointi: Lainsäädäntöhanke toteutetaan virkатыönä.

Aikataulu: 13.11.2015-31.3.2016. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kevätistuntokaudella 2016.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen tai ministeriöiden toimialaan: Turvallisuusselvityslaki kuuluu oikeusministeriön valmisteluvastuulle. Oikeusministeriöltä pyydetään esittelyluppa.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Johanna Puiro, puh. 0295 488 584, poliisiylitarkastaja Pekka Aho, puh. 0295 418 894

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia koskeva hanke (SM008:00/2015)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on uudistaa ja yhdenmukaistaa poliisihallinnon säädettyjen virkojen kelpoisuusvaatimuksia. Tehtävänä on valmistella esiselvitys kelpoisuusvaatimuksista sellaisiin poliisihallinnon tehtäviin, joihin kuuluu mahdollisuus

käyttää merkittävää, välitöntä julkista valtaa tai joissa suoritettavilla päätöksillä tai toimienpiteillä muutoin on suuri vaikutus yksilön asemaan tai yhteiskunnan toimintoihin ja joista on siten säädettävä lain tai asetuksen tasoisella säädöksellä. Työryhmän tehtävänä on myös tehdä muut mahdolliset tähän kokonaisuuteen liittyvät muutosesitykset esimerkiksi poliisihallinnon virkojen nimikkeisiin tai muihin virkamiesoikeudellista asemaa koskeviin seikkoihin. Esiselvitys voidaan valmistella hallituksen esityksen tai asetusmuutoksen muotoon.

Aikataulu: Työryhmän toimikausi on 20.3 -31.12.2015.

Organisointi: Työryhmä, jossa on edustettuina sisäministeriön lisäksi poliisiyksiköitä ja järjestöjä.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Työryhmätyöskentelyn yhteydessä kuullaan asiantuntijoita. Lausuntokierros.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritetaan työryhmätyössä ja säädöshankkeen jatkovalmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 0295 488 569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe; uudistukseen liittyvien asetusten valmistelu
(SM066:00/2011)

Tavoite: Kokonaisuudistuksen tavoitteena on selkiyttää yksityistä turvallisuusalaa koskevaa lainsäädäntöä.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, yksi valmistelija.

Aikataulu: Eduskunta on hyväksynyt lait maaliskuussa 2015. Lait on vahvistettu 21.8.2015 ja lait tulevat voimaan 1.1.2017. Lakiin liittyvät seuraavat asetukset ovat edelleen jatkovalmistelussa:

- valtioneuvoston asetus yksityisistä turvallisuuspalveluista,
- valtioneuvoston asetus turvallisuusalan neuvottelukunnasta,
- valtioneuvoston asetus poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetun vartijan asusta ja koulutuksesta,

- sisäministeriön asetus vartijan ja järjestyksenvalvojan asusta ja järjestyksenvalvojan tunnuksesta,
- sisäministeriön asetus järjestyksenvalvojan suorittamasta henkilöntarkastuksesta ja säilössäpidosta,
- sisäministeriön asetus turvallisuusalan elinkeinoluvan vastaavan hoitajan, vartijan ja järjestyksenvalvojan koulutuksesta ja
- sisäministeriön asetus voimankäyttökouluttajan, asekouluttajan ja järjestyksenvalvojakouluttajan koulutuksesta.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetusluonnokset ovat olleet lausuntokierroksella keväällä 2015.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutuksia on laajasti arvioitu lakihankkeen yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Timo Kerttula, puh. 0295 488 589, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Poliisin hallinnosta annetun lain muuttaminen; uudistukseen liittyvien asetusten valmistelu
(SM035:00/2014)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella tarvittavat säännösehdotukset poliisin hallinnosta annetun lain, poliisilain ja pakkokeinolain sekä asetustasoisten säädösten muuttamiseksi siten, että suojelupoliisi siirtyisi Poliisihallituksen alaisuudesta sisäministeriön alaiseksi poliisiyksiköksi.

Aikataulu: Hallituksen esitys (HE 346/2014 vp) annettiin eduskunnalle syysistunto-kaudella 2014 ja lait (860/2015, 861/2015 ja 862/2015) tulevat voimaan 1.1.2016. Tavoitteena on, että muutosasetukset annetaan ennen lakien voimaantuloa.:

- asetus poliisin hallinnosta (158/1996)
- valtioneuvoston asetus poliisista (1080/2013)
- sisäministeriön asetus sisäministeriön työjärjestyksestä (1078/2013)

Organisointi: Vastuuvalmistelija sisäministeriön poliisiosastolta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jarkko Nieminen, puh. 0295 488 599, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Valtioneuvoston asetus esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta annetun asetuksen muuttamisesta
(SM040:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan asetuksen tarvittavat muutokset koskien salaisen tiedonhankintakeinon ja salaisen pakkokeinon pöytäkirjaamisvelvoitteen ajankohtaa sekä kodissa tapahtuneen valeostotoiminnan kirjaamisvelvoitetta.

Aikataulu: Asetus annetaan syyskaudella 2015.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkатыönä.

Osallisuus ja viestintä: Asetusmuutosluonnos on ollut laajalla lausuntokierroksella, joka päättyi 28.8.2015.

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 029 548 8561.

Sisäministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta
(SM040:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan poliisin maksullisista suoritteista perittävien maksujen määrätymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetus annetaan ainakin toistaiseksi kalenterivuosittain siten, että asetus tulee voimaan 1.1. kunakin vuonna. Tarvittaessa asetukseen tehdään muutoksia vuoden aikana esimerkiksi lainmuutosten voimaantulon johdosta.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkатыönä ja käsitellään poliisiosaston johtamassa pysyvässä valmistelutyöryhmässä. Ryhmään kuuluvat edustajat Poliisihallituksesta.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa suoritemaksutyöryhmässä. Poliisilaitoksille, poliisin valtakunnallisille yksiköille ja Poliisihallituksen

yksiköille ja valtakunnallisille erillistoiminnoille lähetetään lausuntopyyntö asetuksen muutostarpeista. Tarvittaessa kuullaan valtionvarainministeriön tai muita asiantuntijoita. Uudesta asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Elina Rydman, puh. 0295 488 586, ylitarkastaja Kaisa Turunen, puh. 0295 488 572.

Sisäministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta
(SM020:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan vuosittain pysäköintivirhemaksuasetus kuntien tekemien korotusesitysten pohjalta. Asetukseen tehdään myös kuntaliitoksista johtuvat tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Kuntien korotusesitykset pyydetään toimittamaan kunkin vuoden tammi-kuun loppuun mennessä. Uusi asetus annetaan maaliskuussa (mahdollisista kuntaliitoksista johtuvat muutokset vuodenvaihteessa).

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Kuntien esityksistä pyydetään tarvittaessa poliisilaitosten lausunnot. Asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Hirttiö, puh. 0295 488 611, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Poliisin virkapuvusta annetun sisäministeriön asetuksen muuttaminen
(SM057:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan esitys poliisin virkapukua koskevan asetuksen 2 luvun 8 §:n muuttamisesta

Aikataulu: syksy 2015

Organisointi: muutos valmistellaan virkatyönä

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 0295 488 563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Eräiden rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten maasta poistamisen nopeuttaminen

(SM045:00/2015, SMDno-2015-1328)

Tavoite: Selvittää törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden, rikoksen uusijoiden ja yleiselle järjestykselle vaarallisten henkilöiden maasta poistamiseen liittyvät ongelmat ja valmistella tarvittavat lainmuutosehdotukset.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkатыönä maahanmuutto-osastolla. Valmistelua tukemaan perustetaan työryhmä, johon osallistuvat maahanmuutto-osaston lisäksi poliisiosasto, Poliisihallitus ja Maahanmuuttovirasto.

Aikataulu: Hanke on perustettu 24.9.2015. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle viimeistään kevätistuntokaudella 2017.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen valmistelua tukee virkamiestyöryhmä. Hankkeessa kuullaan rajavartio-osastoa, oikeusministeriötä, Rikosseuraamuslaitosta, Yhdenvertaisuusvaltuutettua, Helsingin hallinto-oikeutta sekä kansalaisjärjestöjä ja muita tahoja.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa selvitetään asiaa koskeva lainsäädäntö, viranomaisohjeet ja -käytännöt ja arvioidaan tarpeet muuttaa viranomaiskäytäntöjä ja niitä koskevia ohjeita sekä valmistella tarvittavat säännösmuutosehdotukset.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman luku 12, sisä- ja oikeusasiat sekä maahanmuuttopoliittinen linjaus, sivu 36. Kirjauksessa todetaan, että törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden, rikoksen uusijoiden ja yleiselle järjestykselle vaarallisten henkilöiden maasta poistamista nopeutetaan.

Suhde talousarvioon: Selviää hankkeen edetessä.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto, oikeusministeriö

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 0295 488626

Perheenyhdistämiskriteereiden tarkentaminen

(SM049:00/2015, SMDno-2015-1539)

Tavoite: Hankkeessa selvitetään edellytykset tarkentaa perheenyhdistämisen kriteereitä EU:n perheenyhdistämisdirektiivin mukaisesti ja valmistellaan tarvittavat lainmuutokset.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä sisäministeriön maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Hanke on asetettu 24.9.2015. Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttovirastoa (Migri), sosiaali- ja terveysministeriötä (STM), työ- ja elinkeinoministeriötä (TEM) sekä ympäristöministeriötä (YM) ja työn edetessä muita hankkeen kannalta keskeisiä viranomaisia ja järjestötoimijoita.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa tullaan laatimaan vaikutusarviointia koskeva kokonaisuus, jossa perheenyhdistämisdirektiivin sisältämistä sellaisista valinnaisista lisäedellytyksistä, joita Suomi ei aiemmin ole ottanut käyttöön, perustellusti valittujen keinojen vaikutukset arvioidaan eri näkökulmista.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman luku 12, sisä- ja oikeusasiat sekä maahanmuuttopoliittinen linjaus, sivu 36. Ohjelmassa todetaan, että perheenyhdistämisen kriteerejä tarkennetaan EU:n perheenyhdistämisdirektiivin mukaisesti.

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: STM, TEM, YM

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tuuli Tuunanen, puh. 0295 488658

Kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien edellytysten tarkistaminen
(SM054:00/2015)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset, jotta Suomen kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien edellytykset vastaisivat EU-sääntelyä. Tarkoituksena on, että Suomen lainsäädäntö ei tältä osin eroaisi Euroopan unionin lainsäädännöstä ja muista Euroopan unionin jäsenvaltioista. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa humanitaarisen suojelun perusteella myönnettävää oleskelulupaa koskevan ulkomaalaislain 88 a §:n kumoamista.

Hankkeessa tehostetaan myös turvapaikkapäätösten tiedoksiantomenettelyä.

Hankkeen tavoitteena on myös tehostaa maksullisten oleskelulupien käsittelystä perittävien maksujen perintää. Ulkomaalaislakia muutettaisiin siten, että myös henkilökohtaisesti paikan päällä jätetyn, niin sanotun paperihakemuksen käsitteleminen alkaa vasta, kun oleskeluluvan käsittelymaksu on suoritettu. Vastaavanlainen sääntely on jo voimassa sähköisesti jätettävien oleskelulupahakemusten osalta.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä sisäministeriön maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Hankkeen aikataulu 2.11.2015 -31.1.2016. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään tammikuussa 2016.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Elina Immonen, puh. 029 548 8593

Tiettyjen poliisin ja Rajavartiolaitoksen ulkomaalaisasioiden tehtävien toimivallan siirtäminen Maahanmuuttovirastolle (ns. siirtohanke)
(SM006:00/2015, SMDno-2015-177)

Tavoite: Kyseessä on yhdistetty selvitys- ja säädöshanke, jossa arvioidaan ja valmistellaan ulkomaalaislupa-asioiden ja tiettyjen turvapaikkamenettelyyn kuuluvien tehtävien siirtoa poliisilta ja Rajavartiolaitokselta Maahanmuuttovirastolle. Hankkeen tavoitteena on selvittää ja arvioida ne toimenpiteet ja ratkaisut, joita toimivallan siirron käytännön toteuttaminen edellyttää.

Organisointi: Hankkeen toteuttamisesta ja hallituksen esityksen esittelystä vastaa maahanmuutto-osasto tehden tiivistä yhteistyötä poliisiosaston kanssa. Hankkeen vastuuhenkilöinä ovat ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen maahanmuutto-osastolta ja poliisitarkastaja Joni Länsivuori poliisiosastolta. Hankkeen etenemistä tukemaan on asetettu ohjausryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa ratkaisemaan erityisiä linjausta edellyttäviä kysymyksiä. Ohjausryhmän puheenjohtajana on maahanmuuttojohtaja Tuomo Kurri maahanmuutto-osastolta ja varapuheenjohtajana poliisijohtaja Sanna Heikinheimo poliisiosastolta, ja muut jäsenet ovat SM:n rajavartio-osastolta, Poliisihallituksesta ja Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu: Hanke on asetettu toimikaudeksi 5.2.2015 - 30.9.2016. Syksyn 2015 aikana valmistellaan selvitysten pohjalta luonnos hallituksen esitykseksi. Arvioitu ajankohta lausuntokierrokselle on vuodenvaihteessa 2015-2016. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2016. Säädosmuutokset tulisivat voimaan viimeistään 1.1.2017.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Ennen säädöshankkeen asettamista sisäministeriön maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto antoivat 19.6.2013 Poliisihallitukselle ja Maahanmuuttovirastolle toimeksiannon selvittää tehtävien siirtämistä Maahanmuuttovirastolle. Selvitystyössä huomioitiin myös valtiovarainministeriön esitys EU-kansalaisten rekisteröintitehtävien siirtämisestä maistraattien toimivaltaan. Arviomuistio ulkomalaisasioiden siirrosta (Poliisihallituksen julkaisusarja 5/2014) valmistui 21.8.2014.

Valmistelutyötä tekemään on perustettu kaksi erillistä työryhmää. Ulkomaalaislupa-asioiden siirtoa valmistelevan työryhmän puheenjohtajana on ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen ja muina jäseninä edustajat sisäministeriön maahanmuutto-osastolta ja poliisiosastolta sekä hallinto- ja kehittämisosastolta, Poliisihallituksesta ja Maahanmuuttovirastosta sekä Helsingin ja Sisä-Suomen poliisilaitoksilta. Turvapaikkamenettelyä koskevan työryhmän puheenjohtajana on poliisitarkastaja Joni Länsivuori ja muut jäsenet ovat sisäministeriön maahanmuutto-osastolta ja rajavartio-osastolta, Poliisihallituksesta, Maahanmuuttovirastosta ja Joutsenon vastaanottokeskuksesta sekä Helsingin poliisilaitokselta.

Hankkeen aikana on valmistettu selvitys henkilöstöpoliittisista periaatteista, joka on käsitelty sisäministeriön hallinnonalan yhteistoimintaelimen kokouksessa 16.6.2015. Hankkeen viestinnän tueksi on laadittu viestintäsuunnitelma. Sekä henkilöstöpoliittiset periaatteet että viestintäsuunnitelma ovat hankkeen ohjausryhmän hyväksymät.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeella tavoitellaan Maahanmuuttovirastolle selkeämpää prosessinomistajuutta ja sitä kautta mahdollisuutta menettelyiden kehittämiseen ja tehostamiseen. Näin voidaan saavuttaa myös kohtuullisen aikavälin kustannussäästöjä. Yhden viranomaisen malli lupa-asioissa mahdollistaa yhtenäisemmät päätöskäytännöt sekä vahvemman tietopalvelu- ja analyysitoiminnan. Turvapaikka-asioissa tavoitellaan viranomaisten ydintehtäviin pohjautuvaa työnjakoa ja sitä kautta

mahdollisuutta entistä nopeampaan ja laadukkaampaan menettelyyn. Siirto merkitsee myös henkilöstön siirtymistä Maahanmuuttoviraston palvelukseen ja/tai määrärahojen siirtämistä budjetissa Maahanmuuttovirastolle, jos henkilöstöä ei tehtävien mukana siirry. Maahanmuuttovirastolle tulee arviolta kymmenen toimipaikkaa, joista yksi sijaitsee Ahvenanmaalla.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Kyllä.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto sekä hallinto- ja kehittämisosasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, puh. 0295 488 606

Vastaanottokeskusten hallinnointi; vastaanottolain muutos
(SM:031/2015, SMDno-2014-1358)

Tavoite: Hankkeessa valmistellaan vastaanottotoiminnan hallinnoimista koskevat muutokset vastaanottolakiin ja lakiin maahanmuuttovirastosta.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kevätistuntokaudella 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeessa kuullaan Maahanmuuttovirastoa ja valtion vastaanottokeskuksia.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hanke perustuu sisäministeriössä laadittuun esiselvitykseen kansainvälistä suojelua hakevien vastaanottotoiminnan hallinnoimisen mahdollisista muutostarpeista. Esiselvityshankkeen toimikausi päättyi 30.4.2015. Hankkeessa selvitettiin kansainvälistä suojelua hakevien vastaanottotoiminnan hallinnoimisen eri vaihtoehtoja sekä tarkasteltiin sisäministeriön ja Maahanmuuttoviraston rooleja vastaanottokeskustoiminnassa. Selvityksen perusteella hankkeen valmisteluryhmä esitti loppuraportissaan (sisäministeriön julkaisu 15/2015), että valtion vastaanottokeskukset yhdistetään Maahanmuuttovirastoon ja että tätä yhdistämistä varten sisäministeriö asettaa lainsäädäntöhankeen vastaanottolain ja maahanmuuttovirastosta annetun lain muuttamiseksi.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/Hallinto- ja kehittämisosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Satu Kaskinen, puh. 0295 488689.

Ulkomaalaisten säilöönnoton vaihtoehdot
(SM012:00/2015, SMDno-2015-422)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on vähentää erityisesti alaikäisten, haavoittuvassa asemassa olevien ja perheellisten ulkomaalaisten säilöönnottoa eräiden säilöönnotolle vaihtoehtojen turvaamistoimien käyttöönottamisella.

Aikataulu: Hanke on asetettu 23.2.2015. Lausuntokierros alkaen helmikuussa 2016. Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2016. Voimaantulo vuoden 2017 alussa.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä ja valmistellaan työryhmässä maahanmuutto-osaston johdolla. Työryhmään kuuluvat jäsenet maahanmuutto-osaston oikeudellisen yksikön ja politiikkayksikön lisäksi poliisiosastolta sekä rajavartiolaitos-osastolta.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Hankkeessa kuullaan oikeusministeriötä. Hankkeessa on kuultu Metsälän vastaanottokeskuksen säilöönnottoyksikköä, Maahanmuuttoviraston vastaanottoyksikköä ja Suomenlahden merivartioston Helsingin rajatarkastusosastoa. Kansalaisjärjestöille järjestetään asiasta kuulemistilaisuus syksyllä 2015. Hankkeessa kuullaan myös Espoon alaikäisyksikköä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valtioneuvosto antoi hallituksen esitystä 172/2014 vp (ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen) annettaessa lausuman, jossa edellytettiin säilöönnoton vaihtoehtoja koskevan selvityksen tekemistä vuoden 2014 loppuun mennessä. Vaikutuksia ja vaihtoehtoja on arvioitu tässä selvityksessä (selvitys säilöönnoton vaihtoehtoista Sisäministeriön julkaisu 35/2014).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto ja rajavartiolaitos-osasto sekä oikeusministeriö.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, puh. 0295 488 618

Laki ulkomaalaislain 193 §:n muuttamisesta
(SM039:00/2015, SMDno-2015-1206)

Tavoite: Tarkoituksena on korjata tekninen virhe, joka tapahtui 1.7.2015 voimaan tulleen ulkomaalaislain muutoksen (194/2015) valmistelussa. Kyse on Helsingin hallinto-oikeutta koskevasta menettelytapasäännöksestä.

Organisointi: Valmistellaan virkатыönä.

Aikataulu: Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 1.10.2015 (HE 56/2015) tarkoituksena saattaa muutos voimaan viimeistään vuoden 2017 alussa. Eduskunta on hyväksynyt lakiesityksen 18.11.2015 (EV 27/2015).

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeessa on kuultu oikeusministeriötä, Helsingin hallinto-oikeutta ja Maahanmuuttovirastoa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Kyseessä on teknisen virheen korjaaminen.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 0295 488626

Sisäministeriön asetus säilöönottoyksikön virkasuhteisen henkilön voimankäyttövälineiden käyttöä koskevasta koulutuksesta
(SM029:00/2015, SMDno-2015-926)

Tavoite: Hankkeessa valmistellaan SM:n asetus säilöönottoyksikön virkasuhteisen henkilön voimankäyttövälineiden käyttöä koskevan koulutuksen toteuttamisesta.

Organisointi: Valmistellaan virkатыönä maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Asettamispäätöksen mukaan hankkeen toimikausi päättyy 14.8.2015. Hankkeen toimikautta on jatkettu 31.12.2015 saakka.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät ovat Metsälän ja Joutsenon säilöönottoyksiköt, Maahanmuuttovirasto ja Poliisihallitus. Tarkoituksena on kuulla sidosryhmiä valmisteluvaiheessa sekä lähettää asetusluonnos laajemmalle lausuntokierrokselle. Hankkeesta viestitään ministeriön internet-sivuilla.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Olennaista on saada aikaan sääntely voimankäyttökoulutuksesta, jotta se olisi myös valvottua.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, puh. 0295 488606

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain ja hätäkeskustoiminnasta annetun lain tiedonsaantioikeus- ja rekisterisäännösten tarkistaminen
(SM024:00/2014)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on tarkistaa pelastuslain (379/2011) 13 luvun sekä hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) tiedonsaantioikeuksien ja rekisterisäännösten riittävyys viranomaistoiminnan kannalta.

Tällä hetkellä on käynnissä useisiin viranomaisiin vaikuttavat Hätäkeskuslaitoksen hätäkeskustietojärjestelmähanke (Erica) ja Poliisihallituksen KEJO-hanke, joissa kehitetään viranomaistoimintaa ja tietojärjestelmiä. Hankkeiden tarkoituksena on mahdollistaa tehokas viranomaisten välinen yhteistoiminta ja yhteinen tilannekuva sekä mahdollistaa uusien työprosessien käyttöönotto. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa riittävä tiedon saatavuus toiminnan tueksi.

Uusien tietojärjestelmien käyttöönotto edellyttää lainsäädännön tarkistamista liittyen tilannekuvan muodostamiseen sekä tietojen käyttöön viranomaistehtävissä. Laeilla luotaisiin edellytykset tehokkaaseen viranomaisyhteistyöhön ja tiedonvaihtoon yli viranomaisrajojen sekä tietojen tarkoituksenmukaiseen ylläpitämiseen.

Organisointi: Hallituksen esityksen valmistelua varten on asetettu työryhmä.

Aikataulu: 1.11.2014 -1.11.2015. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa kevädistuntokaudella 2016.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Lausuntokierros.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas puh. 0295 488 450, pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki (pelastuslaki) puh. 0295 488 419, neuvotteleva virkamies Johanna Hakala (laki hätäkeskustoiminnasta) puh. 0295 488 452, johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen puh. 0295 418 841.

Pelastustoimen kansainvälistä pelastustoimintaa koskevan sääntelyn uudistaminen (osana SM:n yhteistä hanketta: SM026:00/2014; SMDno-2014 -1567))

Tavoite: Sisäministeriön pelastus-, poliisi- ja rajavartio-osastot sekä kansainvälisten asioiden yksikkö valmistelevat yhteistyössä hallituksen esityksen eduskunnalle sisäministeriön hallinnonalan kansainvälistä yhteistyötä koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pelastuslakia, poliisilakia, rajavartiolakia, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettua lakia, poliisin hallinnosta annettua lakia, ampuma-aselakia ja rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi tehdyn neuvoston päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annettua lakia.

Esityksellä tarkistetaan sisäministeriön hallinnonalan kansainvälistä yhteistyötä koskevaa lainsäädäntöä, jotta Suomi voi osallistua sisäministeriön hallinnonalalla täysimääräisesti muun ohella Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen yhteisvastuulausekkeessa mainittuun yhteistyöhön.

Pelastuslain kansainvälistä pelastustoimintaa koskevan 38 §:n säännöksen uudistamisen tavoitteena on saattaa pelastuslain sääntely vastaamaan pelastustoimen avun antamisen ja vastaanottamisen kansainvälisessä sääntelyssä ja toisaalta myös toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia.

Keskeisenä ehdotuksena on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 222 artiklassa määritetyn yhteisvastuulausekkeen kansalliseen täytäntöönpanoon liittyen sisällyttää pelastuslakiin uusi menettelytapasäännös tilanteisiin, joissa Euroopan unionin jäsenvaltio on avun saamiseksi vedonnut yhteisvastuulausekkeeseen. Lisäksi laissa säänneltäisiin uudella tavalla avun antamista ja vastaanottamista tilanteissa, joilla on merkittävää taloudellista tai muuta erityistä merkitystä Suomelle. Edelleen sääntelyä täydennettäisiin pelastustoimeen sisältyvän avun määritelmillä. Kansainvälistä pelastustoimintaa koskevaan määritelmään ja avun muotoihin sisällytettäisiin nykyistä laajem-

min asiantuntijoiden ja materiaaliavun toimittaminen ihmisten tai luonnon aiheuttamiin katastrofitilanteisiin.

Organisointi: Hallituksen esityksen valmistelua varten on asetettu pelastusosaston, poliisiosaston, rajavartio-osaston ja ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön yhteinen työryhmä. Työtä koordinoi ja hallituksen esityksen kokoaa ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö.

Aikataulu: Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2016.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Lausuntokierros ja muut erikseen päätettävät toimenpiteet.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Toteutetaan valmistelun yhteydessä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Pelastusosastolla neuvotteleva virkamies Eero Kytömaa puh. 0295 488 440 ja hallitusneuvos Mika Kättö puh. 0295 488 413.

Pelastustoimen ammattikorkeakoulututkintoon johtavan päällystökoulutuksen siirto Poliisiammattikorkeakoulun vastuulle
(SM027:00/2014; SMDno-2014-1619)

Tavoite: Tavoitteena on turvata pelastustoimen ammattikorkeakoulutasoisen koulutuksen taloudelliset toimintaedellytykset sekä jatkuvuus selvittämällä koulutuksen siirtoa Poliisiammattikorkeakoululle.

Aikataulu: Hallituksen esitys syksyllä 2016 budjettilakiesityksenä.

Organisointi: Valmistelua varten asetetun työryhmän määräaika päättyy 31.12.2015. Hallituksen esitys valmistellaan esiselvityshankkeen jälkeen virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan osana esiselvityshanketta

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan osana esiselvityshanketta

Suhde talousarvioon: budjettilaki

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Tarja Oksanen puh. 0295 488 410, pelastusylitarkastaja Mirva Kahlos puh. 0295 488 434.

Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi -hankkeen osahankkeena toteutetaan:

Palotarkastustoiminnan kehittämishanke
(SMDno-2015-209)

Tavoite: Selvitetään pelastuslain valvontatehtäviä koskevan 12 luvun säännösten toimivuus erityisesti palotarkastusten prosessien sekä hyvän hallinnon näkökulmasta.

Uudistus liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen sujuvoittaa säädöksiä ja viranomaisten prosesseja.

Aikataulu: 4.2.2015-31.12.2015

Organisointi: Sisäministeriön pelastusosaston ja usean pelastuslaitoksen edustajista koostuva työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan osana esiselvityshanketta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan osana esiselvityshanketta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jarkko Häyrinen puh. 0295 488 436

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
Sisäministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta
(SM045:00/2012)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5-10 ja 15 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella ja pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaisten säännösten antaminen sisäministeriön asetuksella. Asetuksilla annetaan tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta ja kunnossapidosta ottaen huomioon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä vanhojen säädösten soveltamisesta saadut kokemukset. Hankkeessa tarkistetaan toiminnanharjoittajia koskevat ilmoitusmenettelyt ja pätevyysvaatimukset ottaen huomioon hallitusohjelman tavoite sujuvoittaa säädöksiä ja keventää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Tullessaan voimaan asetukset kumoavat sisäasiainministeriön asetuksen automaattisista sammutuslaitteistoista (SM-1999-967/Tu-33, julkaisu A:65). Sisäasiainministeriön määräys paloilmoittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöönotosta, huollosta ja tarkastuksesta (SM-1999-40/Tu-33, julkaisu A:60) on kumoutunut jo aiemmin.

Aikataulu: Hankkeen käynnistymiseen liittyvä esiselvitys on tehty vuonna 2011. Asetukset pyritään saamaan lausunnolle vuoden 2015 aikana ja antamaan keväällä 2016. Voimaantulo voi tapahtua vaihteittain ja osalle vaatimuksia voi olla tarpeellista säätää siirtymäaika.

Asetusluonnoksista on tehtävä ilmoitukset Euroopan yhteisöjen komissiolle ja WTO:lle teknisten määräysten tietojenvaihtomenettelyn mukaisesti. Ilmoitusmenettelyn kesto on 3-6 kuukautta, mikä voi viivästyttää asetusten antamista.

Organisointi: Valmistelu tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Esiselvitystä tehtäessä on kuultu alan toimijoita ja sidosryhmiä sääntelytarpeiden kartoittamiseksi. Hankkeen aikana on järjestetty kaksi kuulemistilaisuutta ja asiaa on esitelty alan eri tilaisuuksissa. Asetusluonnoksista tullaan järjestämään laaja lausuntokierros.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvitysvaiheessa on arvioitu säädösten muutostarpeita ja kartoitettu vaihtoehtoja. Vaikutusten arviointi tehdään osana asetusten valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 0295 488 432, yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 0295 488 435, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, puh. 0295 418 846.

Tasavallan presidentin asetus Häätäkeskuslaitoksen ansiorististä ja ansiomitalista (SM028:00/2015; SMDno-2015-924)

Tavoite: Häätäkeskustoiminta on ollut Suomessa vuodesta 2001 lukien itsenäinen oma toimialansa, jonka juuret ovat poliisin hälytyskeskustoiminnassa ja palokuntien yleisissä hätäilmoituskeskuksissa. Häätäkeskuslaitoksella ei ole vielä omia kunniamerkkejä kuten usealla muulla toimialalla (mm. poliisitoimi ja pelastustoimi). Häätäkeskuslaitoksen kunniamerkki voitaisiin myöntää Häätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla tunnustukseksi ja myös muulle henkilölle tai organisaatiolle häätäkeskustoiminnan hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

Aikataulu: Asetus valmistellaan vuoden 2015 aikana ja annetaan valmistelutyön päätyttyä vuoden 2016 aikana.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan osana valmistelua.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan osana valmistelua

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Mika Kättö puh. 0295 488 413 ja johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen puh. 0295 418 841.

Sisäministeriön asetus Häätakeskuslaitoksen maksullisista suoritteista

Tavoite: Uudistetaan sisäministeriön asetus Häätakeskuslaitoksen maksullisista suoritteista (954/2013), joka on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan osana valmistelua

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan osana valmistelua

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala puh. 0295 488 452.

RAJAVARTIO-OSASTO

Laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa (SM002:00/2015)

Tavoite: Annetaan uusi laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa. Lakiin sisällytettäisiin rajavartiolain (578/2005) Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat säännökset. Rajavartiomiehen toimivaltuuksista salaisessa tiedonhankinnassa ja pakkokeinojen käytössä säädettäisiin tarkkarajaisesti ja luovuttaisiin nykyisin laissa käytetystä viittaus-tekniikasta.

Organisointi: Ohjausryhmä, jossa mukana rajavartio-osasto, poliisiosasto, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, Poliisihallitus, Tulli ja Rajavartiolaitoksen henkilöstöjärjestöt. SM:n valmisteluresurit: kaksi vastuuvalmistelijaa ja asiantuntijatiimi rajavartio-osastolta.

Aikataulu:

- Hankkeen asettamiskausi: maaliskuu 2015
- Ehdotusten valmistumisajankohta: helmikuu 2016
- Lausuntokierroksen ajankohta: huhtikuu - toukokuu 2016
- HE:n antamisen ajankohta: kevätistunto 2017
- Lainsäädännön voimaantulo: 2018

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät ovat poliisi ja Tulli, jotka ovat mukana hankkeen ohjausryhmässä. Ehdotus lähetetään laajalle lausuntokierrokselle. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Eri sääntelyvaihtoehtoja on alustavasti arvioitu rajavartiolain tarkistamishankkeen yhteydessä (SM031:00/2012). Olennaisimmat vaikutukset kohdistuvat viranomaistoimintaan. Erityisiä taloudellisia tai sukupuolivaikutuksia ei ole.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei

Suhde talousarvioon ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: poliisiosasto, maahanmuutto-osasto, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen, puh. 0295 421 603, rajavartiolylitarkastaja Pertti Normia, puh. 0295 427 871.

Ympäristöönnettomuuksien torjunnan operatiivisen johtovastuun siirto merialueilla, esiselvitys

Tavoite: Laaditaan suunnitelma ympäristöönnettomuuksien torjunnan operatiivisen johtovastuun siirtämisestä ympäristöministeriöltä sisäministeriölle merialueilla. Selvitetään käytännön toteutus ja tarvittavat säädösmuutokset.

Aikataulu:

- Hankkeen asettamiskausi: syyskuu 2015
- Selvityksen valmistumisajankohta: maaliskuu 2016

Organisointi: Sisäministeriön ja ympäristöministeriön yhteinen työryhmä. Muina jäseninä Suomen ympäristökeskus, Liikenteen turvallisuusvirasto ja merivoimat. SM:n valmisteluresurssit hankkeessa: neljä työryhmän jäsentä rajavartio-osastolta ja yksi pelastusosastolta, rajavartio-osaston sisäinen hanketyöryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmä kuulee työnsä aikana ympäristöturvallisuuden ylläpitoon osallistuvia muita tahoja sekä keskeisiä sidosryhmiä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Johtovastuun siirrolla on vaikutusta useiden viranomaisten toimintaan. Työryhmän tehtävänä on arvioida siirrosta aiheutuvat ympäristö-, hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman luku 12 (Sisäinen turvallisuus) s. 36: Ympäristöonnettomuuksien operatiivinen johtovastuu merialueilla siirretään sisäministeriölle.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: pelastusosasto, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, puolustusministeriö

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne Ihanus, p. 0295 421608, rajavartiolaitarkastaja Pertti Normia, puh. 0295 421 607.

Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen
(SM036:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan asetukseen Rajavartiolaitoksen, poliisin ja Tullin päättämät muutokset rajatarkastusvastuissa. Arvioidaan mahdollisuutta jaotella lentoliikenteen rajanylityspaikat kansainvälisiin lentoasemiin ja muihin lentopaikkoihin Schengenin rajasäännösten mukaisesti sekä yksityislentojen rajanylityspaikkoihin. Lisäksi selvitetään muut asetuksen muutostarpeet.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä.

Aikataulu:

- Hankkeen asettamiskausi: kesäkuu 2015
- Ehdotusten valmistumisajankohta: syyskuu 2015
- Lausuntokierroksen ajankohta: syys-lokakuu 2015
- Lainsäädännön voimaantulo: 2016

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelun aikana kuullaan sidosryhmiä tarpeen mukaan. Lausuntokierroksella kuullaan asianomaisia ministeriöitä, virastoja, liikennepaikan pitäjiä, kuntia, henkilöstöjärjestöjä sekä muita sidosryhmiä. Tavanomainen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat rajatarkastusviranomaisten, liikennepaikan pitäjien ja yksityislentoja lentävien tahojen toi-

mintaan. Hankkeessa arvioidaan saatujen lausuntojen perusteella lisäksi vaikutukset elinkeinotoimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei

Suhde talousarvioon ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: poliisiosasto, valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne Ihanus, p. 0295 421608

Sisäministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista
(SM041:00/2015)

Tavoite: Nykyinen asetus on voimassa 31.12.2015 saakka. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2017 loppuun.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkатыönä.

Aikataulu:

- Hankkeen asettamiskausi: elokuu 2015
- Ehdotusten valmistumisajankohta: lokakuu 2015
- Lausuntokierroksen ajankohta: marraskuu 2015
- Lainsäädännön voimaantulo: asetus annetaan joulukuussa 2015 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistellaan virkатыönä rajavartio-osastolla. Lausuntokierroksella kuullaan valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä sekä Kansaneläkelaitosta. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritteiden maksuja arvioidaan yleisen hintatason nousun perusteella, uusien kalustohankintojen ja vanhemman kaluston korjaamisen vaikutusten sekä palkkakustannusten nousun kannalta.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Rajavartiolytitarkastaja Pertti Normia, puh. 0295 421 607.

HALLINTO- JA KEHITTÄMISOSASTO

Toimialasidonnaisten ICT-tehtävien organisoimiseen liittyvät säädösmuutokset (SM043:00/2015)

Tavoite: Valmistellaan säädösmuutokset, jotka liittyvät sisäministeriön hallinnonalan toimialasidonnaisten ICT-tehtävien uudelleen organisoimiseen.

Valmistelussa otetaan huomioon julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta (10/2015) sekä valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palveluiden järjestämisestä (1226/2013) annetut lait sekä niiden nojalla annetut ja annettavat asetukset. Valtion perustietotekniikkapalvelut (toimialariippumattomat tieto- ja viestintätekniiset palvelut) tulee siirtää vuoden 2015 loppuun mennessä valtion tieto- ja viestintätekniikan palvelukeskus Valtorille. Samoin julkisen hallinnon turvallisuusverkon palvelut (TUVE - palvelut) tulee siirtää vuoden 2016 loppuun mennessä Valtorille. Sisäministeriön hallinnonalalla näiden palveluiden tuottaminen on keskitetty vuonna 2008 perustettuun Hallinnon tietotekniikkakeskus HALTIKiin.

Asetuksessa säädettäisiin HALTIKiin jäävien toimialasidonnaisten tehtävien ja niitä hoitavien henkilöiden siirtämisestä. Valtioneuvoston asetuksella siirrettäisiin eräät HALTIKin tehtävät sisäministeriön hallinnonalan muihin virastoihin ja keskitettäisiin Poliisihallituksen alaisissa poliisiyksiköissä hoidettavat toimialasidonnaiset ICT-tehtävät tietyiltä osin Poliisihallitukseen. Asetuksella säädettäisiin myös Poliisihallitukselle samankaltainen rooli palvelujen tuottamiseen muille virastoille kuin HALTIKilla on nykyisin.

Organisointi: Säädösehdotukset valmistellaan työryhmän tuella.

Aikataulu: Työryhmän toimikausi on 1.10.2015-31.12.2016. Asetus on tarkoitus antaa joulukuussa 2015.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Henri Helo, puh. 0295 488 303

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Yhteisvastuulausekkeen kansallinen täytäntöönpano (SMDno-2014-1567)

Tavoite: Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta 2012 annetun valtioneuvoston selonteon (VNS 6/2012) mukaan Suomen on huolehdittava siitä, että kansallisessa lainsäädännössä ei ole esteitä yhteisvastuulausekkeen toimeenpanolle Suomen alueella tai lausekkeen mukaiselle Suomen toiminnalle toisessa jäsenvaltiossa.

Sisäministeriö on käynnistänyt valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon toimeksiannon mukaisesti oman hallinnonalansa lainsäädännön tarkistustyön.

Selonteossa mainitut muutostarpeet tulivat selvitettäviksi myös osana ulkoasiainministeriön 14.5.2013 - 4.11.2014 toimineen työryhmän työtä. Mietintöön sisältyy muun ohella työryhmän arvioita ja kannanottoja lainsäädäntötarpeista tilanteissa, joissa Suomi antaa tai pyytää kansainvälistä apua, erityisesti EU:n yhteisvastuulauseketta ja keskinäisen avunannon lauseketta sovellettaessa. Ulkoministeriö on asettanut ajalle 25.3.2015–31.5.2016 uuden työryhmän valmistelevaan esitystä erillislainsäädäntöä valtioneuvoston päätöksenteosta kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen tilanteissa.

Ulkoasiainministeriön asettamien työryhmien työ huomioiden tarkoituksena on valmistella tarvittavat muutokset sisäministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön, jotta Suomi voitaisiin täysimääräisesti antaa ja vastaanottaa kansainvälistä apua kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti.

Organisointi: Valmistelua varten asetettiin sisäministeriön työryhmä ajalle 22.9.2014 - 31.5.2015. Työryhmän tehtävänä oli laatia ehdotus lainsäädäntöesteiden poistamiseksi. Työryhmän laatimaa hallituksen esitysluonnosta viimeistellään syksyllä 2015 ja keväällä 2016 ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön koordinoimana.

Aikataulu: Hankkeessa tehtävä hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväätuntokaudella 2016. Säädosmuutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Pelastusosasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Tapio Puurunen, puh. 0295 488 254 ja neuvotteleva virkamies Kalle Kekomäki, puh. 0295 488 252.

1.2 EU-säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR-tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.

EU-säädöksen valmistelu

Säädösehdotuksen tavoite ja sisältö on lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Ehdotus on annettu 2.2.2011, asiakirja KOM(2011) 32. Neuvoston yleisnäkemyks on muodostettu OSA- neuvostossa 26.-27.4.2012. Euroopan parlamentin näkemystä odotetaan vuoden 2015 lopulla tai kevätkaudella 2016. Kansalliselle täytäntöönpanolle sovittu määräaika on 36 kuukautta direktiivin hyväksymisestä.

Eduskunnan informointi: U-kirje 66/2010, 23.3.2011. Jatkokirje 1. 6.6.2011, jatkokirje 2. 5.3.2012.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Lentoliikenteen harjoittajille asetettavasta velvollisuudesta käsitellä PNR- tietoja on säädettävä lailla, samoin henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä on tarkistettava. Karkea arvio järjestelmän rakentamisen kustannuksista viranomaisille on 1,8-3 miljoonaa euroa (huhtikuulta 2012). Lisäksi analyysitoiminnan resursseja on jonkin verran vahvistettava. Lentoliikenteen harjoittajille karkea arvio kustannuksista on 0,10- 0,20 euroa/lippu.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU-työryhmyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään valmistelukokouksia seuraavien tahojen kanssa: rajavartio-osasto, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Trafi, valtiovarainministeriö, Tulli, Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi, Suojelupoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriön toimiala.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on toteuttaa direktiivin kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2016
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevätistunto-kausi 2017
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio vuoden 2018 alkupuoli.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Joko työryhmän asettaminen tai tiimi- tai virkатыönä. Mukana ne ministeriöt (oikeusministeriö / valtiovarainministeriö / liikenne- ja viestintäministeriö), joiden toimialaan direktiivi kuuluu.
- Sisäministeriön valmisteluresurssit hankkeessa tällä hetkellä: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kansallisten vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tapahtuu suurelta osin neuvotteluvaiheessa ennen kansallista täytäntöönpanoa. Tavanomaiset kuulemiset hallituksen esitysluonnoksesta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 0295 488 556.

Asetus Euroopan unionin lainvalvontayhteistyö- ja koulutusvirastosta (Europol)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen päätarkoitus on sovittaa Europol Lissabonin sopimuksen vaatimuksiin sen oikeusperustaa muuttamalla ja luomalla mekanismi, jolla kansalliset parlamentit ja Euroopan parlamentti voivat osallistua Europolin toiminnan valvomiseen sekä antaa Europolille uusia tehtäviä.

Ehdotus on annettu 27.3.2013. Asiakirja KOM(2013) 173 lopullinen. Ehdotus on parhaillaan trilogivaiheessa.

Eduskunnan informointi: U 24/2013 vp, annettu 16.5.2013, U-jatkokirje on toimitettu eduskuntaan 14.4.2014.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Europol-päätös on laitettu kansallisesti täytäntöön lailla Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta 563/2011. Kyseinen laki on kumottava Europol-asetuksen voimaantullessa.

Laissa henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa (761/2003) on säädetty Europol-tietojärjestelmästä, poliisin oikeudesta saada tietoja Euroopan poliisiviraston tietojärjestelmästä, tietojen luovuttamisesta Europol-tietojärjestelmästä sekä tietojen poistamisesta Europol-tietojärjestelmästä. Kyseisiä säädöksiä on tarkistettava asetusehdotuksen voimaantullessa.

Henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (579/2005) ja tullilaisissa (1466/1994) on säännökset tietojen luovuttamisesta Euroopan poliisivirastolle. Muutoin Euroopan poliisiviraston ja Rajavartiolaitoksen sekä Tullin välisestä tiedonsiirrosta on säädetty Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Asetusehdotuksesta ei aiheudu jäsenvaltioille merkittäviä taloudellisia kustannuksia.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asetus liittyy valtiovarainministeriön (Tulli) hallinnonalaan. Lisäksi oikeusministeriö on mukana asian valmistelussa.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on selvittää ja toteuttaa asetuksen mahdollisesti aiheuttamat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet.

Alustava aikataulu:

- Hankkeen asettaminen: Selvitetään mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet, syksy 2015.
- Mahdollisten ehdotusten valmistumisajankohta: syksy 2015-kevät 2016
- Mahdollinen lausuntokierroksen ajankohta: kevät 2016.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevätistuntokausi 2016.
- Lainsäädännön voimaantulo: syksy 2016-kevät 2017.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Työryhmä/tiimi/virkatyö, mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan asetusta kuuluu.
- Sisäministeriön valmisteluresurssit hankkeessa: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Kansallisiin lakeihin sen johdosta mahdollisesti tehtävät muutokset eivät enää edellytä mittavaa vaikutusten arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 0295 488 568.

Asetus Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) perustamisesta ja neuvoston päätöksen 2005/681 YOS korvaamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen tavoitteena on parantaa EU:n turvallisuutta panemalla täytäntöön EU:n lainvalvontaviranomaisille suunnattu uusi koulutuskehys/koulutusjärjestelmä (LETS). CEPOL tulisi olemaan järjestelmän täytäntöönpaneva virasto.

Ehdotus on annettu 16. heinäkuuta 2014. Asiakirja KOM(2014) 465 lopullinen. Trilogit ovat päättäneet ja ehdotus on juristi-lingvistien tarkastettavana.

Eduskunnan informointi: U-kirje on annettu 18.9.2014.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Sillä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön. Asetusehdotuksesta ei aiheudu jäsenvaltioille merkittäviä taloudellisia kustannuksia.

Kansallinen täytäntöönpano: Ei vaadi erillistä hanketta. Poliisiammattikorkeakoulu tulee toimimaan asetuksen tarkoittamana kansallisena yhteyspisteenä ja sen tulee huomioida asetus toiminnassaan.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Ei ole tarvetta mittavaan vaikutusten arviointiin, koska asetus ei aiheuta muutoksia kansallisiin lakeihin.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 0295 488 568.

Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Direktiiviehdotuksen (KOM(2012) 10 lopullinen) käsittely neuvoston tietosuoja-työryhmässä on päättynyt ja säädösehdotus on edennyt toimielinten välisten neuvottelujen valmisteluun. Tavoitteena on sekä direktiiviehdotuksen että yleisen tietosuoja-asetusta koskevan komission ehdotuksen (KOM(2012) 11 lopullinen) osalta toimielinten välisten neuvottelujen loppuun saattaminen vuoden 2015 loppuun mennessä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus on annettu tammikuussa 2012. Tavoitteena on säädöksen valmistuminen vuoden 2015 loppuun mennessä.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on annettu U-kirje U 21/2012. Asetuksesta on annettu U-jatkokirjelmä eduskunnalle keväällä 2013. Uusien U-jatkokirjelmien antamista arvioidaan neuvottelujen edistymisen pohjalta. Direktiivin ja asetuksen soveltamisalan suhdetta on käsitelty asetuksen viimeistelyn yhteydessä, mistä on informoitu eduskuntaa asetusta koskevassa U-jatkokirjelmässä toukokuussa 2015. Direktiivistä on annettu U-jatkokirjelmä syyskuussa 2015.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä oikeusministeriön vastuuvirkamiesten kanssa. Oikeusministeriöllä on päävastuu koko säädöspaketista.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon valmistelu käynnistyy arviolta alkuvuodesta 2016. Säädöspaketti edellyttää uutta lainsäädäntöä ja muutoksia erityislainsäädäntöön. Hanke liittyy lähiaikoina käynnistyvään hankkeeseen laki henkilötietojen käsittelystä poliisi-toimessa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Tietosuoja-asetus koskee koko valtionhallintoa. Direktiiviehdotus koskee erityisesti myös rajavartiolaitos-osastoa.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu 0295 488 592.

Direktiivi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen

EU-säädös

Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi

Direktiivi on annettu 20 päivänä toukokuuta 2015 (EU) 2015/849. Direktiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaika on 26.6.2017.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon valmistelu on käynnistetty tammikuussa 2015 valtionvarainministeriön asettamassa rahanpesulain uudistamistyöryhmässä. Sisäministeriö on ollut edustettuna työryhmässä. Työryhmän työ on päättynyt lokakuussa 2015 mietintöön, jonka liitteenä on hallituksen esityksen luonnos uudeksi rahanpesulaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Työryhmän mietintöä seuraa lausuntokierros, jonka pohjalta hallituksen esitys on tarkoitus viimeistellä virkatyönä sisäministeriössä ja valtiovarainministeriössä ja esitellä sisäministeriöstä.

Organisointi, resurssit: Hallituksen esityksen viimeistelyä varten nimetään sisäministeriössä yksi vastuuvirkamies.

Aikataulu: Hallituksen esityksen antamisen tavoiteaikataulu on keväällä 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lisätietoja hallituksen esityksen sisällöstä antavat tarvittavin osin sisäministeriö ja valtiovarainministeriö.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 0295 488 592.

Neuvoston päätös yhteistyön parantamista kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä (2008/YOS, ns. ATLAS -päätös) täytäntöönpanon edellyttämät lainsäädäntömuutokset
(SM034:00/2014)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on säätää päätöksentekomenettelystä avun pyytämisessä ja antamisessa päätöksessä tarkoitetun yhteistoiminnan toteuttamisessa sekä arvioida muut mahdolliset päätöksestä aiheutuvat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet.

Aikataulu: Hanke on asetettu 16.10.2014. Lainsäädäntömuutokset toteutetaan osana kansainvälisen yksikön valmisteluvastuulla olevaa hanketta yhteisvastuulausekkeen kansallisesta täytäntöönpanosta SMDno-2014-1567, jossa hallituksen esitys annetaan kevälistuntokaudella 2016

Organisointi: Hanke valmistellaan virkатыönä poliisiosastolla yhteistyössä rajavartiosaston kanssa. Koska hankkeeseen sisältyvät säädösmuutosesitykset koskevat päätöksentekomenettelyä ja samoja lainkohtia, joita arvioidaan myös ministeriön kansainvälisen yksikön hankkeessa SM026:00/2014 (yhteisvastuulausekkeen kansallinen täytäntöönpano), annetaan ATLAS-päätöksen edellyttämät muutokset yhdessä hallituksen esityksessä eduskunnalle sisäministeriön hallinnonalan kansainvälistä yhteistyötä koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen valmistelussa kuullaan tarvittavia sidosryhmätahoja (sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö, rajavartio-osasto, Poliisihallitus, puolustusministeriö).

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Johanna Puiro, puh. 0295 488 584, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kausityöntekijädirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahan-tulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten.

Direktiivi on annettu 26.2.2014 (2014/36/EU). Kansallinen täytäntöönpano tulee tehdä viimeistään 30.9.2016.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Vaikutukset kohdistuvat sisäministeriön, ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriöiden toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Direktiivin keskeinen vaikutus liittyy sen sisältämään yhdenvertaisen kohtelun vaatimukseen, jonka soveltaminen yhteen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvajärjestelmän kanssa edellyttää poikkeamista järjestelmän peruseräistä.

Direktiivi edellyttää eräiltä osin ulkomaalaislaissa säädettyjen lupien myöntämistä koskevien perusratkaisujen muuttamista. Täytäntöönpanon yhteydessä järjestelmä pyritään rakentamaan niin nopeaksi, tehokkaaksi ja taloudelliseksi kuin se direktiivin ja kansallisen järjestelmän asettamissa rajoissa on mahdollista tehdä. Kustannusvaikutukset arvioidaan vähäisiksi, koska valtaosa kausityöntekijöistä tulee satokauden lyhyiden vuoksi jatkossakin viisumilla eikä tarvetta uusien lupatyyppien laajaan käyttöön juuri ole. Täytäntöönpanon ei arvioida vaikuttavan kausityöntekijöiden kokonaismäärään, mutta sillä voi olla vaikutusta kausityöntekijöiden jakautumiseen alle ja yli kolmeksi kuukaudeksi tulevien välillä.

Täytäntöönpanon suurin merkitys on siinä, että sillä varmistetaan maatalousvaltaisten ja harvaanasuttujen seutujen tarvitseman kausityövoiman saanti jatkossakin. Kausityöntekijöiden riittävä määrä on keskeinen tekijä myös vakinaisten työpaikkojen säilymiselle alueilla, joilla korvaavia työpaikkoja ei juuri ole. Useat maatalouden sektorit ovat täysin riippuvaisia kausityöntekijöistä. Kausityöntekijöiden määrä mukaan lukien maatalouden työntekijöistä noin kolmannes on ulkomaalaisia.

Kustannusvaikutuksista keskeisimmät liittyvät sairaanhoitoon. Tähän mennessä kausityöntekijät eivät ole kuormittaneet työskentelykuntansa terveyskeskuksia. Terveystieteiden hoito-oikeuden laajenemisen ei arvioida muuttavan tilannetta ainakaan valtiontalouden näkökulmasta merkittävästi, vaikka direktiivi edellyttääkin aiempaa laajempaa oikeutta saada terveyden- ja sairaanhoidon palveluita.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: ei

Kansallinen täytäntöönpano:

(SM046:00/2014, SMDno-2014-2831)

Tavoite: Direktiivi saatetaan kansallisesti voimaan säätämällä kausityölaki, joka soveltuvin osin nojautuu ulkomaalaislakiin.

Organisointi: Hankkeen vastuuhenkilö on neuvotteleva virkamies Harri Sivula sisäministeriön maahanmuutto-osaston oikeudellisesta yksiköstä. Hankkeen valmisteluryhmään kuuluvat lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola ja neuvotteleva virkamies Wivi-Ann Wagello-Sjölund sisäministeriön maahanmuutto-osaston oikeudellisesta yksiköstä. Työryhmässä ovat edustettuna myös sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö ja Maahanmuuttovirasto. Opetus- ja kulttuuriministeriö on varannut mahdollisuuden tulla kuulluksi toimialaansa liittyvissä kysymyksissä.

Aikataulu: Direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 30.9.2016. Hallituksen esitys eduskunnalle annetaan kevätistuntokauden lopussa 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmäyhteistyössä keskeisessä asemassa ovat työmarkkinaosapuolet. Täytäntöönpano edellyttää kolmikantavalmistelua, joka toteutetaan Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toimivassa jaostossa. Soveltamisalaan kuuluu hyvin erityyppisiä ryhmiä, joiden alakohtaisten säännösten valmistelu edellyttää kahdenvälisiä neuvotteluja kunkin järjestön kanssa. Valmisteluun liittyy myös normaali kuulemismenettely. Tiedottaminen suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä ministeriön viestintäyksikön kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Esitys sisältää laajan vaikutusarviointia koskevan kokonaisuuden, jossa vaikutukset arvioidaan eri näkökulmista. Se sisältää myös kuvauksen vaihtoehtoisista toteuttamistavoista ja perustellun arvion valituista toteuttamistavoista.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Täytäntöönpano voidaan ainakin suurelta osin toteuttaa niin, että sillä ei ole talousarvioon liittyviä vaikutuksia. Useat esitettävistä ratkaisuista olisi mahdollisuus toteuttaa myös niin, että ne edellyttäisivät tietojärjestelmämuutoksia, joihin liittyisi kustannusvaikutuksia. Valmistelussa pyritään välttämään kustannusvaikutuksia.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Harri Sivula, puh. 0295 488623

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

EU-säädös

Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä.

Direktiivi on annettu 15.5.2014 (2014/66/EU).

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Vaikutukset kohdistuvat sisäministeriön hallinnonalan lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ulkoasiainministeriön hallinnonaloille.

Suomi on aiemmin myöntänyt direktiivin tarkoittamille henkilöille oleskelulupia pääasiassa asiantuntijoina. Kansallisiin lupiin sisältyy oikeus työskennellä vain Suomessa. Direktiivin täytäntöönpano laajentaisi Suomessa myönnetyllä luvalla työskentelevien johtajien, asiantuntijoiden ja harjoittelijoiden oikeutta työskennellä eräin rajoituksin myös muissa EU:n jäsenvaltioissa. Vastaavasti se merkitsisi oikeutta työskennellä Suomessa muissa jäsenvaltioissa myönnetyllä luvalla.

Direktiivin täytäntöönpano laajimmassa muodossaan olisi merkityksellinen kansainvälisille yrityksille, joilla on toimipisteitä useissa eri jäsenvaltioissa sekä näiden työntekijöille. Rajoitukseton täytäntöönpano voisi parantaa Suomen houkuttelevuutta ankarasti kilpaillussa maahanmuuttajaryhmässä. Suomi on neuvottelujen alusta alkaen suhtautunut torjuvasti liikkuvuuden laajentamiseen ja halunnut estää mahdollisuuden työskennellä Suomessa toisen jäsenvaltion myöntämällä luvalla.

Esityksen taloudelliset vaikutukset ovat käytännössä merkityksettömät, koska sen tarjoamia mahdollisuuksia hallintorakenteen keventämiseen ja talouselämän toimintamahdollisuuksien kehittämiseen ei täysimääräisesti hyödynnetä. Ryhmään kuuluvien henkilöiden ei arvioida kuormittavan Suomen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää, koska tulotaso on korkea ja sairaanhoito vakuutuksin turvattu.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: ei

Kansallinen täytäntöönpano:

(SM046:00/2014, SMDno-2014-2831)

Tavoite: Direktiivi saatetaan kansallisesti voimaan säätämällä erillislaki, joka soveltuvin osin nojautuu ulkomaalaislakiin.

Organisointi: Hankkeen vastuuhenkilö on neuvotteleva virkamies Harri Sivula sisäministeriön maahanmuutto-osaston oikeudellisesta yksiköstä. Hankkeen valmisteluryhmään kuuluvat lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola ja neuvotteleva virkamies Wivi-Ann Wagello-Sjölund sisäministeriön maahanmuutto-osaston oikeudellisesta yksiköstä. Työryhmässä ovat edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö ja Maahanmuuttovirasto. Opetus- ja kulttuuriministeriö on varannut mahdollisuuden tulla kuulluksi toimialaansa liittyvissä kysymyksissä. Valmistelussa on neuvoteltu eri aloja edustavien työmarkkinaosapuolten kanssa. Tavoitteena on, että keskeisiin ongelmiin olisi löydetty neuvotteluratkaisut jo ennen virallista lausuntokierrosta.

Aikataulu: Direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 29.11.2016. Hallituksen esitys eduskunnalle annetaan kevätistunto-kauden lopussa 2016.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmäyhteistyössä keskeisessä asemassa ovat työmarkkinaosapuolet. Täytäntöönpano edellyttää kolmikantavalmistelua, joka toteutetaan Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toimivassa jaostossa. Soveltamisalaan kuuluu hyvin erityyppisiä ryhmiä, joiden alakohtaisten säännösten valmistelu edellyttää kahdenvälisiä neuvotteluita kunkin järjestön kanssa. Valmisteluun liittyy myös normaali kuulemismenettely. Tiedottaminen suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä ministeriön viestintäyksikön kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Esitys sisältää laajan vaikutusarviointia koskevan kokonaisuuden, jossa vaikutukset arvioidaan eri näkökulmista. Se sisältää myös kuvauksen vaihtoehtoisista toteuttamistavoista ja perustellun arvion valituista toteuttamistavoista.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Esitys voidaan toteuttaa niin, että sillä ei ole talousarvioon liittyviä vaikutuksia. Useat esitetyistä ratkaisuista olisi mahdollisuus toteuttaa niin, että ne edellyttäisivät tietojärjestelmämuutoksia, joihin liittyisi kustannusvaikutuksia. Valmistelussa on pyritty siihen, ettei täytäntöönpanoon liittyisi kustannusvaikutuksia.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Harri Sivula 0295 488 623

Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tutkimusta, opiskelua, opiskelija-vaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työskentelyä varten

EU-säädöksen valmistelu

Tarkoituksena on jatkaa säännösten harmonisointia. Aikaisemmin annetut opiskelija- ja tutkijadirektiivit on laadittu uudelleen ja samassa yhteydessä säädetään otsikossa mainittujen muiden ryhmien maahantulosta ja maassa oleskelusta.

Komission ehdotus on annettu 25.3.2013.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu 25.4.2013 (U 19/2013). U-jatkokirjelmä on annettu 28.5.2014. Toinen U-jatko annettiin 12.10.2015 ja hallintovaliokunnan lausunto saatiin 16.10.2015

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Direktiivin vaikutukset painottuvat työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonaloille.

Organisointi, resurssit: Valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta sisältökysymykset liittyvät vahvasti työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialoihin.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan

Aikataulu: LU pyrkii saattamaan loppuun neuvottelut vuoden 2015 loppuun mennessä, kansallinen täytäntöönpano aikaisintaan 2017.

Organisointi: Asian valmistelu- ja koordinaatiovastuu on maahanmuutto-osastolla. Direktiivin vaikutukset ulottuva työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialoihin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Wivi-Ann Wagello-Sjölund, puh. 0295 488 640 ja ylitarkastaja Elina Johansson, puh. 0295 488 615

Vastuunmäärittämisasetuksen (ns. Dublin III -asetus) muutos, joka koskee ilman huoltajaa olevan alaikäisen jättämisestä turvapaikkahakemuksesta vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä

EU-säädöksen valmistelu

Komission ehdotus (COM(2014 382 final) on annettu 26.6.2014.

Komission muutosehdotuksen käsittely on kesken. Sen tarkoituksena on ratkaista epäselvyydet, jotka koskevat niitä ilman huoltajaa olevia alaikäisiä, joilla ei ole jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevia perheenjäseniä tai sukulaisia. Neuvoston ja Euroopan parlamentin kannat poikkeavat toisistaan. Neuvosto katsoo, että lähtökohtaisesti vastuussa hakemuksen käsittelystä olisi ensimmäinen jäsenmaa, jossa hakemus on jätetty, kun taas EP katsoo, että viimeisen jäsenmaan tulisi käsitellä hakemus. Luxemburg käynnistää kolmikantaneuvottelut Euroopan parlamentin kanssa ehdotuksesta. Sen tavoitteena on saattaa päätökseen ehdotuksen käsittely.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu 11.9.2014 (U 34/2014).

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Taloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan vähäiset. Suomeen kohdistuvien taloudellisten vaikutusten suuruus riippuu mm. kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden määrästä ja siitä, mitä kautta hakijat Suomeen saapuvat.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: Ei.

Kansallinen täytäntöönpano: asetusta ei erikseen toimeenpanna kansallisesti.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho, puh. 0295 488 678.

Komission ehdotus Dublin-asetuksen muuttamiseksi koskien sisäisiä siirtoja koskevaa kriisimekanismia

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta sekä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistami-

sesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 muuttamisesta

Tavoite: Dublin-asetukseen lisättäisiin säännökset toimivallan antamisesta komissiolle sisäisiä siirtoja varten.

Aikataulu: Asiaa on käsitelty kerran lyhyesti turvapaikkatyöryhmässä. Puheenjohtaja ei kertonut aikataulusta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu syyskuussa 2015.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Alustavien arvioiden mukaan ehdotuksella olisi kansallisia säädösmuutostarpeita, koska komissiolle annettaisiin merkittävää toimivaltaa.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa maahanmuutto-osasto (ehdotuksen EU-käsittely ei ole varsinaisesti vielä alkanut)

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: Ei

Kansallinen täytäntöönpano

Yhteyshenkilö: maahanmuutto-osasto (lisätiedot Annikki Vanamo-Alho, puh. 0295 488678)

Komission ehdotus asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta

EU-säädöksen valmistelu

Komission asetusehdotuksen mukaan otettaisiin käyttöön EU:n yhteinen turvallisten alkuperämaiden luettelo, johon esitetään ehdotuksen liitteessä (COM(2015) 452 final ANNEX) seitsemää kolmatta maata (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Makedonia, Montenegro, Serbia ja Turkki).

Asetuksella muutettaisiin myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/32/EU kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhtenäisistä menettelyistä (uudelleenlaadittu) eli ns. turvapaikkamenettelydirektiiviä.

Komissio antoi 9.9.2015 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta (COM(2015) 452 final).

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä 15/2015 vp, 1.10.2015.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Asetus ei sinänsä aiheuttaisi vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön ja eikä siitä seuraisi suoria taloudellisia vaikutuksia.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: maahanmuutto-osasto (ehdotuksen EU-käsittely ei ole varsinaisesti vielä alkanut)

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Tero Mikkola, puh. 0295 488 617.

RAJAVARTIO-OSASTO

Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke

a) Eurooppalaisen rajanylitystietojärjestelmän (EES) luominen, asetukset

EU-säädöksen valmistelu

Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit, EES) tekniselle toteutukselle ja käytölle. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden kansalaisten rajanylitystietoja.

Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 95 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013. Neuvosto- ja parlamenttikäsittelyn sekä EU:n tietotekniikkaviraston koordinoiman pilottiprojektin perusteella komissio antaa uudistetut lainsäädäntöehdotukset vuoden 2016 alussa. Asetus hyväksytään aikaisintaan loppuvuodesta 2016.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013, U 18/2013 vp jatko, 29.10.2013

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Mahdolliset rajavartiolaitoslainsäädännön muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteis-

työssä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeri

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen.

- Hankkeen asettaminen: arvio 2017 - 2018
- Hallituksen esitys eduskunnalle: 2018 - 2019
- Voimaantulo: arvio 2019 - 2020

Organisointi, resurssit: Mahdolliset rajavartiolaitoslainsäädännön muutokset valmistellaan virkatyönä rajavartio-osastolla. Samassa hankkeessa on tarkoituksenmukaista valmistella mahdolliset lainsäädäntömuutokset myös rekisteröityjen matkustajien ohjelmaa (RTP) koskevaan asetukseen ja Schengenin rajasäännösten (SBC) muutokseen liittyen.

Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Mika Rytönen puh. 0295 421 132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 0295 421 603.

b) Rekisteröityjen matkustajien ohjelmaa koskeva asetusta (Registered Travellers Programme, RTP)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoitteena on säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 97 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013. Asetus hyväksyttäneen aikaisintaan loppuvuodesta 2016.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013, U 18/2013 vp jatko, 29.10.2013

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Mahdolliset rajavartiolaitoslainsäädännön muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Liittykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö

Kansallinen täytäntöönpano

Samassa hankkeessa EES-asetuksen kanssa.

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Mika Rytönen puh. 0295 421 132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 0295 421 603.

c) Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus)

EU-säädöksen valmistelu

Asetukseen sisällytettäisiin EES- ja RTP -ehdotuksista johtuvat muutokset. Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 96 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013. Asetus hyväksytään aikaisintaan loppuvuodesta 2016.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013, U 18/2013 vp jatko, 29.10.2013

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön ja taloudelliset vaikutukset: Mahdolliset rajavartiolaitoslainsäädännön muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittäviä.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Liittykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö

Kansallinen täytäntöönpano

Samassa hankkeessa EES- ja RTP -asetusten kanssa.

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Mika Rytönen puh. 0295 421 132, lain-säädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 0295 421 603.

1.3 Kansainväliset sopimukset

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Työlomajärjestely Kanadan kanssa (SM063:00/2010)

Sopimuksen valmistelu: Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa, joista 13 on EU –maita, ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomella ja Islannilla ei ole virallista sopimusta. Vuonna 2009 Kanada solmi sopimuksia mm. Viron, Hong Kongin, Liettuan, Slovenian ja Espanjan kanssa. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: Working Holiday (suunnattu 18-35 vuotiaille, jotka haluavat matkustaa toisessa maassa ja täydentää matkavarojaan tilapäisellä keikkatyöllä, useimmiten low skill -työpaikoissa), Young Professional/Young Worker Opportunities (tarkoitettu 18-35 vuotiaille nuorille, jotka haluavat saada opintoihinsa tai uraansa liittyvää ammatillista työkokemusta ulkomailla) ja International Co-operative Education (ohjelma tarkoitettu pääsääntöisesti opiskelijoille, joiden tutkinto vaatii alan työharjoitteluosuuden).

Keskeiset yhteistyötahot asian valmistelussa ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Sidosryhmiä (OKM, STM, TEM, CIMO jne.) kuullaan neuvottelujen aikana ja aikanaan myös hallituksen esityksen lausuntokierroksella. Sopimuksen vaikutukset kohdistuvat nuoriin ihmisiin, jotka haluavat liikkua Kanadan ja Suomen välillä. Määrät eivät muodostune merkittäviksi, joten sopimuksen käytännön vaikutukset ovat vähäiset.

Sopimusneuvottelut on keskeytetty Kanadan pyynnöstä. Kanada on uudelleenarviomassa työlomajärjestelyjään ja on ilmoittanut, että se palaa neuvotteluihin, kun arviointi on suoritettu. Toistaiseksi ei ole tiedossa, milloin arviointi valmistuu.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa: Työ tehdään virkatyönä maahanmuutto-osastolla yhteistyössä kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto, rajavartiolaitos-osasto ja kansainvälisten asioiden yksikkö.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskeniemi, puh. 0295 488616

1.4 Eräitä sisäministeriön kannalta keskeisiä muiden ministeriöiden säädöshankkeita

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (SMDno-2015-1012)

Tavoite: Tarkoituksena on muuttaa ulkomaalaislain muutoksenhakua viisumiasioissa koskevia säännöksiä. Muutos perustuu EU:n komission näkemykseen siitä, että Suomen viisumiasioiden muutoksenhakua koskevat säännökset eivät ole Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja EU:n viisumisäännösten mukainen.

Aikataulu: Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 1.10.2015 (HE 54/2015) ja lainmuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2016.

Organisointi: Kyseessä on ulkoasiainministeriön hanke.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Osastot, joiden toimialaan liittyy: maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos

Yhteyshenkilö sisäministeriössä: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 0295 488626

Turvapaikkamenettelyn nopeuttamiseen hallintotuomioistuimissa liittyvät lainsäädännön muutokset

Tavoite: Tarkoituksena on nopeuttaa turvapaikkapäätöksiin liittyviä menettelyjä hallintotuomioistuimissa keventämällä hallinto-oikeuksien kokoonpanoa ja säätämällä asiat kiireelliseksi. Lisäksi tarkastellaan käännättämispäätösten täytäntöönpanoon ja valituslupamenettelyyn liittyviä säännöksiä. Muutoksia tehtäisiin ainakin ulkomaalaislain, hallintolainkäyttölain ja hallinto-oikeuslain säännöksiin.

Aikataulu: Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle mahdollisimman pian.

Organisointi: Oikeusministeriö vastaa hankkeen valmistelusta, sisäministeriön maahanmuutto-osasto avustaa.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Osastot, joiden toimialaan liittyy: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö sisäministeriössä: Lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola, puh 0295 488603.

2 LÄHIAIKOINA (VUODEN 2015 LOPUSSA JA VUONNA 2016) KÄYNNISTYVÄT KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET JA ESISELVITYKSET

POLIISIOSASTO

Poliisin kyberrikostorjuntaan liittyvät lainsäädäntötarpeet

Tavoite: Poliisin tietoverkkorikollisuuden torjuntaa koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään mahdollisesti tarvittavat säädösvalmistelulliset toimenpiteet tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamiseksi. Hankkeella on liittymäpinta lakiin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa.

Organisointi: Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen.

Aikataulu: Tietoverkkorikollisuuden asiakokonaisuus edellyttää seikkaperäistä esiselvitystyötä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 12 sisä- ja oikeusasiat sekä maahanmuuttopoliittinen linjaus, sisäinen turvallisuus: Hallitus selvittää tietoverkkorikollisuuden torjuntaan tarvittavat resurssit, toimintatavat ja lainsäädäntötarpeet vuoden 2015 loppuun mennessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 029 548 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 029 548 8554.

Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa

Tavoite: Lain kokonaisuudistus. Uudistus liittyy myös laajempaan EU:n tietosuojalainsäädännön uudistamiseen, jonka vetovastuu on oikeusministeriöllä. Hankkeella on liittymäpinta poliisin kyberrikostorjuntaan liittyvään lainsäädäntöhankkeeseen.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto, pelastusosasto, ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 0295 488 563, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa täydennyspoliisia koskevien säännösten normihierarkia sekä mahdollisesti toteuttaa säännösten soveltamisalan muutokset.

Aikataulu: Avoin. Täydennyspoliisin käyttömahdollisuuksia kartoittanut työryhmä antanut raporttinsa helmikuussa 2015.

Organisointi: Avoin

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Timo Kerttula, puh. 0295 488 589, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Ampuma-asemenettelyä koskevan lainsäädännön uudistaminen

Tavoite: Uudistaa ja selkeyttää ampuma-aseen hankkimis- ja hallussapitolupaprosessia.

Aikataulu: Hankkeen asettaminen arvioidaan myöhemmin erikseen.

Organisointi, resurssit: Päätetään hanketta asetettaessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelma s.25; Sujuvoitetaan lupa- ja valitusprosessit ja annetaan niitä koskeva palvelulupaus.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Alustavasti ylitarkastaja Elina Hirttiö, puh. 0295 488 611

Todistajansuojeluohjelmasta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Selvitetään muutostarpeet todistajansuojeluohjelmasta annetun lain säännöksiin eduskunnan lausuman perusteella. Eduskunnan lausuman mukaan eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän pikaisesti lainvalmistelutoimenpiteisiin todistajansuojeluohjelmaa koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi siten, että suojeltavan asunnon ja sen lähiympäristön valvonnassa teknisen laitteen, menetelmän tai ohjelmiston avulla saatavaa tietoa voidaan käyttää mahdollisimman laajasti myös muihin kuin suojeltavaan kohdistuvien rikosten estämisessä, esitutkinnassa ja koko rikosprosessissa.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Hankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: vastuvalmistelija avoin

Poliisilain yleisötilaisuuksiin liittyviä tarkastustoimivaltuuksia koskevien säännösten muuttaminen

Tavoite: Yleisötilaisuuksien yleisen järjestyksen ja turvallisuuden lisääminen sekä huumausainerikostorjunnan tehostaminen yleisötilaisuuksissa siten, että tarkastusmenetelystä on vain vähäistä haittaa tilaisuuksiin osallistuville.

Aikataulu: Avoin, arvioidaan erikseen.

Organisointi, resurssit: Valmistellaan todennäköisesti virkatyönä sisäministeriön poliisiosastolla.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Alustavasti ylitarkastaja Jarkko Nieminen, puh. 0295 488 599

Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvärikyksestä ja -merkeistä

Tavoite: Tavoitteena on päivittää asetus poliisiajoneuvojen värikyksen uudistamisen johdosta.

Aikataulu: Avoin

Organisointi: Avoin

Osallisuus ja viestintä: Avoin

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Avoin

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Poliisiosaston lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen
puh. 0295 488 559.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Hirttiö, puh 0295 488 611, poliisiosaston lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen puh. 0295 488 559, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Liikkumis- ja oleskelurajoituksista annetun sisäministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Valmistellaan sisäministeriölle tehtyjen uusien liikkumis- ja oleskelurajoitusten koskevien esitysten johdosta tarpeelliset muutokset liikkumis- ja oleskelurajoituksista annettuun sisäministeriön asetukseen (1104/2013).

Aikataulu: Tavoitteena on antaa muutosasetus vuonna 2016 .

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toiminnanharjoittajien esityksistä kuullaan mahdollisia asianosaisia ja tarvittaessa muita tahoja. Esityksistä pyydetään paikallisen poliisilaitoksen lausunto. Asetuksen antamisesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetuksella säädetään joistakin uusista liikkumis- ja oleskelurajoituksista. Uusilla rajoituksilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia nykytilanteeseen verrattuna rajoitusten alaisten kohteiden, viranomaisten tai kansalaisten näkökulmasta.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Hirttiö, puh. 0295 488 611

Sisäministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseosan tekemisestä toimintakelvottomaksi (SM030:00/2011)

Tavoite: Ampuma-aselain muutoksella 124/2011, joka tuli voimaan 13.6.2011, muutettiin lain 119 §:n 3 momenttia muun muassa siten, että sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen ampumakelvottomaksi tai aseosan toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseosan toimittamisesta tarkastettavaksi.

Komissio on antanut 18.11.2015 asetuksen, joka koskee ampuma-aseiden deaktivointistandardeja. Asetuksella säädetään deaktivoinnille vähimmäistaso, joten jäsenvaltioilla

on oikeus soveltaa deaktivointiin tiukempia teknisiä vaatimuksia, kuin komission asetus sisältää. Komission asetus tulee voimaan 20 päivänä julkaisusta virallisessa lehdessä. Asetukselle on annettu 3 kuukauden siirtymäaika voimaantulosta, jonka jälkeen asetusta on sovellettava jäsenvaltioissa.

Sisäministeriön asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä koskien ampuma-aseen tekemistä ampumakelvottomaksi tai aseiden osien tekemistä toimintakelvottomaksi.

Aikataulu: Hanke on tarkoitus aloittaa ja saattaa loppuun mahdollisimman pian.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetus valmistellaan yhdessä Poliisihallituksen kanssa. Asian teknisen luonteen vuoksi lausuntokierrosta ei järjestetä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aseen muuttamisesta annettua lakia (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaisten työvoiman oleskelulupajärjestelmän kehittäminen
(SM046:00/2015, SMDno-2015-1480)

Tavoite: Hankkeessa selvitetään työvoiman oleskelulupajärjestelmän kehittämismahdollisuuksia hallitusohjelman linjausten pohjalta ja valmistellaan tätä koskevat säädösmuutosehdotukset.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Hanketta ei ole vielä asetettu.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelu toteutetaan yhteistyössä muiden työvoiman oleskelulupajärjestelmästä, työmarkkinoista, työllisyydestä ja kotouttamisesta vastaavien viranomaisten kanssa. Hankkeessa kuullaan myös muun muassa työmarkkinaosapuolia. Valmistelun etenemistä käsitellään lisäksi säännöllisesti muun muassa ulkomaalaisten työntekijän työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunnassa. Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa selvitetään ensin, mitä vaihtoehtoa oleskelulupajärjestelmän kehittämiseksi olisi ja valmistellaan tämän jälkeen tarvittavat muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman luku 12, sisä- ja oikeusasiat sekä maahanmuuttopoliittinen linjaus, sivu 36. Ohjelmassa todetaan, että työperäistä maahanmuuttoa pidetään myönteisenä. Pääsääntö työvoiman tarveharkinnassa on nykyisten käytäntöjen jatkaminen. EU-alueen ulkopuolisen työvoiman tarveharkintaa lievennetään, kun se on työllisyyden ja julkistalouden kannalta perusteltua, mahdollistaen yrityskohtaisesti erityisosaajien työllistymisen nopeuttamisen, alueellisen ja alakohtaisen työvoiman turvaamisen sekä käytännön prosessien helpottamisen. Työmarkkinoilla noudatetaan työehtosopimuksia.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: SM/poliisiosasto, oikeusministeriö

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Elina Immonen, puh. 0295 488593

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite: Laki ulkomaalaisrekisteristä (1270/1997) tuli voimaan vuonna 1998. Lain säännökset tulee uudistaa vastaamaan paremmin nykyaikaisia rekisterilainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on uudistettava rekisterisäännökset laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta.

Aikataulu: Hankkeen asettamisaika riippuu siitä, koska EU:n tietosuoja-asetus hyväksytään.

Organisointi: Valmistellaan työryhmässä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999), EU:ssa valmisteilla olevan tietosuoja-asetus ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

PELASTUSOSASTO

Pelastustoimen uudistus

Tavoite: Sisäministeriö asettaa hankkeen pelastustoimen uudistamiseksi. Hankkeen tarkoituksena on uudistaa pelastustoimi sosiaali- ja terveystoimen palvelurakenteen uudistamisen yhteydessä muodostettavien itsehallintoalueiden pohjalle samassa aikataulussa ja samalla aluejaolla.

Tällä hetkellä pelastustoimi on kuntien lakisääteistä yhteistoimintaa, jota hoitaa 22 alueellista pelastuslaitosta. Uusien itsehallinnollisten alueiden määrä ratkeaa syksyn aikana sote-uudistuksen yhteydessä.

Hallitusohjelman mukaan pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinaatiota vahvistetaan ja parannetaan. Nykyisessä hajanaisessa järjestelmässä on ollut vaikea päästä valtakunnallisiin, yhdenmukaisiin toimintamalleihin, yhteisiin tietojärjestelmiin ja yhdenmukaiseen palvelutarjontaan koko maassa.

Pelastustoimen uudistuksella tavoitellaan tehokkaampaa ja taloudellisempaa järjestelmää, jossa nykyistä suuremmat alueet pystyvät varautumaan myös harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnonkatastrofeihin koko maassa. Uudistuksella varmistetaan pelastustoimen resurssien tehokas käyttö niin, että pelastustoimen toimintavalmius ei heikene.

Tehostamisen lisäksi uudistuksella halutaan varmistaa pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen yhteistyöhyödyt ensihoitopalveluissa. Pelastustoimen koko maan kattava verkosto hoitaa kustannustehokkaasti ensihoito- ja ensivastetehtäviä. Pelastustoimi hoitaa ensihoitopalveluista noin 70–80 prosenttia. Ensihoidon tuottaminen on hyvä esimerkki toimivasta viranomaisyhteistyöstä sekä yhteistyöstä kolmannen sektorin sopusopimuskuntien kanssa.

Hanke sisältää tarvittavan lainsäädännön valmistelun sekä muut uudistuksessa tarvittavat toimenpiteet uusien itsehallintoalueen pelastuslaitosten muodostamiseksi.

Aikataulu: Pelastustoimen uudistuksen on tarkoitus edetä yhtä aikaa sote-uudistuksen kanssa niin, että tehtävät siirtyisivät kunnilta sote-alueille vuoden 2019 alusta. Hankkeen yksityiskohtainen aikataulu täsmentyy myöhemmin.

Organisointi: Hankkeen organisointi täsmentyy myöhemmin. Hanke toteutetaan tarvittavassa yhteistyössä *Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, itsehallintoalueiden perustamisen ja aluehallintouudistuksen valmistelun virkamiesohjausryhmän ja projektiryhmän* (asettamispäätös 10.9.2015 STM068:00/2015) kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Määritellään myöhemmin.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Määritellään myöhemmin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Mika Kättö puh. 0295 488 413, pelastusylitarkastaja Taito Vainio puh.0295 488 423.

Nuohousta koskevan sääntelyn uudistaminen

Tavoite: Muutetaan pelastuslain (379/2011) sääntelyä siten, että alueen pelastustoimen (kuntien lakisääteinen yhteistoiminta) velvollisuus järjestää nuohouspalvelut alueellaan poistetaan pelastuslain 59 §:stä (piirinuohousjärjestelmästä luopuminen). Nuohouspalveluiden tuottaminen jää vapaan kilpailun periaatteen mukaiseksi toiminnaksi. Samalla toteutetaan pelastuslain 9 lukuun (nuohouspalvelut) muutoksen edellyttämät muut lain-säädännölliset muutokset.

Uudistus liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen karsia kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Uudistus liittyy myös työ- ja elinkeinoministeriön ns. kotimarkkinoiden kilpailullisuus-ohjelmaan.

Aikataulu: Hallituksen esitys laaditaan vuosien 2015-2016 kuluessa ja uudistus saataan voimaan viimeistään vuonna 2017.

Organisointi: Valmistelu toteutetaan virkamiestyönä.

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan myöhemmin.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suunnitellaan myöhemmin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi puh. 0295 488 432 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki puh. 0295 488 419.

Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on arvioida pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) toimivuus. Hankkeessa tarkistetaan myös henkilörekistereitä koskevaa sääntelyn riittävyys. Uudistus liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen sujuvoittaa säädöksiä.

Aikataulu: Lain uudistamistarpeet arvioidaan vuoden 2016 aikana.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu pelastusosastolla

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan myöhemmin erikseen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suunnitellaan myöhemmin erikseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi puh. 0295 488 432

Sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista

Tavoite: Uudistetaan sisäministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista (1059/2014), joka on voimassa vuoden 2016 loppuun.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan osana valmistelua

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan osana valmistelua

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö puh. 0295 488 413.

RAJAVARTIO-OSASTO

Ympäristöönnettomuuksien torjunnan operatiivisen johtovastuun siirto merialueilla, hallituksen esitys

Tavoite: Toteutetaan esiselvityksen perusteella tarpeelliset lainsäädäntömuutokset ympäristöönnettomuuksien operatiivisen johtovastuun siirtämiseksi ympäristöministeriöltä sisäministeriölle merialueilla.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2016
- HE:n antamisajankohta: syysistuntokausi 2016
- Lainsäädännön voimaantulo: tammikuu 2017

Organisointi: Sisäministeriön ja ympäristöministeriön yhteinen hanke. Organisointitapa päätetään myöhemmin. Sisäministeriön jäsenet rajavartio- ja pelastusosastoilta.

Osallisuus ja viestintä: Keskeiset sidosryhmät: Suomen ympäristökeskus, Liikenteen turvallisuusvirasto ja merivoimat.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityksen yhteydessä on arvioitu johtovastuun siirrosta aiheutuvat ympäristö-, hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman luku 12 (sisäinen turvallisuus), s. 36: Ympäristöönnettomuuksien operatiivinen johtovastuu merialueilla siirretään sisäministeriölle.

Suhde talousarvioon: Edellyttää määrärahasiirtoja hallinnonalojen välillä, selviää tarkemmin valmistelun kuluessa.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: pelastusosasto, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, puolustusministeriö

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne Ihanus, p. 0295 421608, rajavartiolylitarkastaja Pertti Normia, puh. 0295 421 607.

Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen hybridiuhkiin varautumiseksi, hallituksen esitys

Tavoite: Selvitetään ja toteutetaan rajavartiolainsäädännön muutokset, jotka ovat tarpeen hybridiuhkiin varautumiseksi. Tavoitteena on, että normaaliolojen toimivaltuuksil-

la pystytään toimimaan myös sellaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa, joissa valmiuslaki ei vielä tule sovellettavaksi.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: syksy 2015
- HE:n antamisajankohta: kevätistunto-kausi 2017
- Lainsäädännön voimaantulo: 2018

Organisointi: Hankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Keskeiset yhteistyötahot: poliisi ja puolustusministeriö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: Hallitusohjelman 12 luvussa (sisäinen turvallisuus) edellytetään, että hallitus laatii vuoden 2016 touko-kuun loppuun mennessä selonteon sisäisen turvallisuuden tilasta. Selontekotyössä käsitellään muun muassa eri viranomaisien yhteistoimintamenettelyt ja sisäisen turvallisuuden keskeisimmät haasteet lähitulevaisuudessa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne Ihanus, p. 0295 421608

Henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain tarkistaminen, hallituksen esitys

Tavoite: Toteutetaan EU:n tietosuojalainsäädännön uudistamisen edellyttämät muutokset lakiin sekä arvioidaan lain muut muutostarpeet. Tarkistus liittyy myös henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain tulevaan kokonaisuudistukseen.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta ja hankkeen aikataulu arvioidaan erikseen.

Organisointi: Hankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Keskeiset yhteistyötahot: poliisiosasto ja oikeusministeriö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Suhde hallitusohjelmaan ja hallituksen toimenpidesuunnitelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne Ihanus, p. 0295 421608

Rajavartiolaitoksen sotilasvirkojen eroamisikää koskevan sääntelyn muuttaminen

Tavoite: Eduskunta on 20.11.2015 hyväksynyt eläkelainsäädännön uudistuksen, jolla mm. sotilas-eläkejärjestelmä on otettu osaksi uutta julkisten alojen eläkelakia. Tämä edellyttää myös Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) mukaista Rajavartiolaitoksen sotilasvirkojen eroamisikää koskevan sääntelyn muuttamista. Samalla tulisi tehdä eräitä muita tarpeellisia muutoksia lakiin, kuten täsmentää palvelussuhteita koskevia säännöksiä.

Aikataulu: Hankkeen asettamisesta päätetään vuonna 2015 ja hanke viedään läpi vuoden 2016 aikana. Lainsäädännön voimaantulo: 1.1.2017

Organisointi: Vastuuvalmistelija ja asiantuntija -työpari

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 9 (rakennepoliittiset uudistukset) s. 28: Eläkeuudistus

Yhteyshenkilö: Neuvottelupäällikkö Mika Saarinen, puh. 0295 421 303

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Siviilihenkilöstön osallistumista kriisinhallintaan koskevan lainsäädännön kehittäminen
(SMDno-2015-664)

Tavoite: Laki siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan (1287/2004) tuli voimaan 1.1.2005, minkä jälkeen kriisien ja konfliktien toimintaympäristössä, kansainvälisessä kriisinhallinnassa ja siihen osallistuvissa kansainvälisissä järjestöissä on tapahtunut merkittävää kehitystä mm. Lissabonin sopimuksen, Euroopan unionin ulkosuhdehallinnon sekä ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden strategisen ja konseptuaalisen kehityksen vaikutuksesta. Tavoitteena on selvittää tämän kehityksen vaikutukset lakiin siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan ja tehdä tarvittavat muutokset lainsäädäntöön. Samalla tulee tarkistaa muu siviilikriisinhallintaa koskeva lainsäädäntö.

Hankkeen tarkoituksena on ottaa huomioon ulkoasiainministeriön 14.5.2013 - 4.11.2014 toimineen työryhmän työn tulokset (UM006:00/2013). Työryhmä arvioi kriisinhallintaan ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä lainsäädännön muutostarpeita. Työryhmän työskentelyssä nousi esiin muutostarpeita, joita sisäministeriö esitti työryhmälle, työryhmän mietintöön ja lainsäädäntöön.

Hankkeessa otetaan huomioon myös sisäministeriön 12.3.2010 asettaman siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti 30.6.2011 (sisäasiainministeriön julkaisu 26/2011) sekä voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke (SM040:00/2012).

Organisointi: Hanketta varten perustetaan työryhmä. Työryhmän puheenjohtaja ja sihteeri nimitetään ministeriön kansainvälisten asioiden yksiköstä. Hankkeen muut jäsenet kutsutaan kriisinhallinnan kannalta tarpeellisista sisäministeriön osastoilta, muista ministeriöistä ja virastoista.

Aikataulu: Työryhmä asetetaan ajalle 1.1.2016 - 31.12.2016. Säädösmuutokset on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2017.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen työskentely on osallistavaa ja kattavaa, siinä järjestetään laaja kuuleminen ja hankkeelle laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutuksia ja vaihtoehtoja arvioidaan asiantuntijatyöskentelyssä hankkeen aikana.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: Hanke liittyy poliisi-, rajavartiolaitos-, pelastus- ja maahanmuutto-osaston toimialaan. Hanke liittyy myös mm. ulkoasiainministeriön, puolustusministeriön, oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Antti Häikiö, puh. 0295 488 262 ja erityisasiantuntija Tapio Puurunen, puh. 0295 488 254.

3 VUOSINA 2017-2020 KÄYNNISTYVIÄ KANSALLISIA SÄÄDÖSHANKKEITA JA ESISELVITYKSIÄ

POLIISIOSASTO

Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen

Tavoite: Poliisilain (872/2011) 4 luvun 2 §:ssä säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja viranomaiselta ja poliisilain 4 luvun 3 §:ssä poliisin oikeudesta saada tietoja yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä.

Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta selvittänyt työryhmä (SM051:00/2009) on luovuttanut esityksensä Poliisihallitukselle toukokuussa 2012. Työryhmä on todennut, että jatkovalmistelutyössä tulisi kokonaisuudessaan arvioida poliisin tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset, erityissäännösten muutostarve sekä arvioida, minkälaisia muutoksia poliisilakiin on tarpeen tehdä.

Poliisilain 4 luvun 3 §:n muutostarpeita on ilmennyt muun muassa tapauksissa, jotka ovat koskeneet poliisin oikeutta saada tietoja yksityisiltä tahoilta. Epäselvyyksiä on ollut myös tiedonsaantioikeuden maksuttomuudessa. Lisäksi eduskunnan apulaisoikeusasiamies on antanut asiaan liittyvän ratkaisun 4.2.2013 (Dnro 4518/4/11).

Aikataulu: Hankkeen aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 0295 488 561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554

Poliisin hallintolainsäädännön uudistaminen

Tavoite: Annetaan uusi laki poliisin hallinnosta ja uusi valtioneuvoston asetus poliisin hallinnosta. Lakia ja asetusta on muutettu niiden voimaantulon jälkeen lukuisia kertoja ja säädökset vaativat kokonaisuudistuksen.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko puh. 0295 488 569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Rahankeräyslain uudistaminen

Tavoite: Arvioidaan lupamenettelyyn liittyvät muutostarpeet.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia, puh. 0295 488 573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Viihdelaitelain muutokset

Tavoite: Selkeytetään lainsäädäntöä.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia, puh. 0295 488 573, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 0295 488 557.

Arpajaislain muutos

Tavoite: Selkeytetään lainsäädäntöä muita arpajaisia kuin rahapelejä koskevien säännösten osalta. Tavoitteet tarkentuvat erillisten poliittisten linjausten myötä.

Aikataulu: Valmistelutyön aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Toteutetaan hankkeen aikana yhteistyötahojen kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia, puh. 0295 488 573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554.

Viranomaisten yhteinen kenttäjärjestelmähanke (Kejo)

Tavoite: Poliisin, pelastustoimen, sosiaali- ja terveystoimen, Rajavartiolaitoksen, puolustusvoimien ja Tullin yhteisen kenttäjärjestelmähankkeen (KEJO) tavoitteena on toteuttaa kustannustehokkaasti mainittujen viranomaisten yhteisen kenttäjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto ja toteuttaa käyttöönoton kehitys- ja muutostarpeet.

Aikataulu: Hankkeen aikataulu on 1.1.2013-31.12.2016. Lainsäädäntöhankkeen aikataulu arvioidaan myöhemmin.

Organisointi: Hankkeen toiminnallinen muutosprojekti sisältää lainsäädäntöön ja ohjeistukseen liittyvän osaprojektin. Mahdollisten tulevien lainsäädäntötarpeiden arviointia varten osaprojektissa on mukana poliisiosaston lainsäädäntöyksikön edustaja.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Pelastusosasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 0295 488 561.

Poliisilain muutokset

Tavoite: Arvioidaan poliisilain (872/2011) muutostarpeet yksittäisten kysymysten osalta mahdollisuuksien mukaan kokoavassa hankkeessa tai muihin hankkeisiin yhdistämällä.

Poliisihallitukselta saadut säännösmuutosesitykset koskevat ampuma-aseen käytöstä päättämistä, teknistä valvontaa, tietojen antamista vaitiolovelvollisuuden estämättä, uhka-arviotyökalua, vapaaehtoisesta pelastuspalvelutoiminnasta maksettavia korvauksia ja erityisiä poliisivaltuuksia.

Aikataulu: Hankkeen/hankkeiden aloittamisajankohta arvioidaan erikseen.

Organisointi: Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen/hankkeiden organisointi arvioidaan erikseen.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Marko Meriniemi, puh. 0295 488 561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 0295 488 554

PELASTUSOSASTO

Palosuojelurahastolain uudistaminen rahaston ohjauksen osalta

Tavoite: Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjausta ja hallintoa koskevan tarkastuksen, jonka tulokset on julkaistu viraston tuloksellisuustarkastuskertomuksessa no 184/2009. Raportissa on käsitelty kaikkia valtion talousarvion ulkopuolisia rahastoja, joista sisäministeriön hoidossa on Palosuojelurahasto. Raportissa todetaan, että rahastoille ei ole yleensä asetettu tulostavoitteita eikä niiden kanssa ole solmittu tulossopimusta. Rahastojen ohjaamattomuus muodostaa raportin mukaan riskin sikäli, että rahastoissa olevat varat saattavat jäädä talousarviovaroja vähemmälle huomiolle eikä rahastojen varojen käyttöä välttämättä valvota tuloksellisuuden kannalta yhtä tehokkaasti kuin talousarviovaroja (muun muassa eduskunnan tiedonsaanti).

Valtiontalouden tarkastusviraston jälkiseurantaraportissa 23.10.2012 tarkastuskertomuksesta 184/2009 todetaan rahastoissa toteutettuja uudistuksia. Palosuojelurahastolle on annettu tarkastuksen jälkeen asetus Palosuojelurahaston työjärjestyksestä, joka tuli voimaan 1.1.2011. Sisäministeriö ilmoitti myös Palosuojelurahaston kehittäneen toimintaansa jatkuvasti mm. hallitustyöskentelyn osalta sekä tuloksellisuuden, taloudellisuuden ja vaikuttavuuden raportoinnin osalta. Saamansa selvityksen mukaan VTV toteaa, että ohjaava ministeriö ei aseta Palosuojelurahastolle tulostavoitteita. Palosuojelurahasto asettaa itse itselleen tulostavoitteita sekä vaikuttavuustavoitteet. Sisäministeriö on kuitenkin kehittänyt tilinpäätöskannanottoaan siten, että se sisältää talousarvioasetuksessa vaaditut asiat. Saamiensa selvitysten perusteella VTV katsoi, että jälkiseurantaa on tarpeen jatkaa. Sen mukaan eduskunta ei edelleenkään saa rahastojen toiminnasta ja taloudesta riittävää ja oikeaa kuvaa rahastojen tilinpäätösanalyysin puuttuessa tilinpäätöskertomuksesta. Jälkiseurannassa havaittiin myös yleisemmin, ettei rahastojen ohjausta ja johtamista ole kehitetty yhtenäisin periaattein.

Palosuojelurahastolain (306/2003) uudistamisen tavoitteena on ottaa laissa huomioon VTV:n raporteissaan esittämät rahastojen ohjaamisen ja muut kehittämistavoitteet. Lainsäädäntöhankkeessa arvioidaan ja toteutetaan myös muut rahaston toiminnan uudistamiseksi tarpeelliset säännösmuutokset. Lain uudistamisessa otetaan erityisesti huomioon pelastustoimen uudistaminen ja itsehallintoalueiden pelastustoimen uusien rahoitusjärjestelyiden aiheuttamat muutostarpeet Palosuojelurahaston avustusten kohdentamisessa.

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke käynnistetään viimeistään vuonna 2017 ja saatetaan voimaan viimeistään vuoden 2019 alusta.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu pelastusosastolla

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan myöhemmin erikseen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suunnitellaan myöhemmin erikseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki puh. 0295 488 419

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi

Tavoite: Tavoitteena on selvittää rajavartiolainsäädännön toimivuutta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan vuonna 2017. Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen käynnistämisestä päätetään esiselvityksen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Hankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Liittyykö muiden osastojen ja muiden ministeriöiden toimialaan: maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 0295 421 603.

4 EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

Sisäisen turvallisuuden selonteko (SMDno-2015-1316, SM044:00/2015))

Tavoite: Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman mukaan hallitus laatii vuoden 2016 toukokuun loppuun mennessä selonteon sisäisen turvallisuuden tilasta. Selonteossa määritellään sisäisen turvallisuuden seurantaan soveltuvat tavoitteet ja mittarit sekä arvioidaan poliisin tehtävät ja toiminnan tavoitteet. Selontekotyössä käsitellään kattavasti myös kokonaisturvallisuuden edellyttämät eri viranomaisten yhteistoimintamenettelyt ja sisäisen turvallisuuden keskeisimmät haasteet lähitulevaisuudessa.

Organisointi: Sisäministeriö on asettanut hankkeen sisäisen turvallisuuden selonteon laatimiseksi. Selontekotyön poliittisesta ohjauksesta vastaa sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmä. Selonteon valmistelun ohjausryhmänä toimii sisäministeriön osastopäällikkökokous. Selonteon laatimista varten on asetettu valmisteluryhmä, joka vastaa selonteon kirjoittamisesta ja koordinaatiosta.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi on 18.9.2015-29.2.2016. Selonteko on tarkoitus antaa eduskunnalle helmi-maaliskuussa 2016.

Yhteyshenkilö: Kehittämisenneuvos Harri Martikainen, puh. 029 548 8512

POLIISIOSASTO

Poliisin hallintorakenneuudistuksen seuranta

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (EV 77/2013 vp - HE 15/2013 vp, HaVM 7/2013 vp).

Eduskunnan lausuma:

Eduskunta edellyttää hallituksen

1) seuraavan tarkkaan poliisin hallintorakenneuudistuksen toimeenpanoa ja

2) antavan hallintovaliokunnalle vuoden 2014 loppuun mennessä perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen poliisin hallintorakennemuutoksen toimeenpanosta mukaan lukien asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen kiinnittäen erityistä huomiota muun muassa liikenteen valvontaan ja liikenneturvallisuustyöhön sekä poliisin palvelujen saatavuuteen maan eri osissa, ja

3) antavan eduskunnalle vuoden 2017 loppuun mennessä kokonaisvaltaisen seikkaperäisen selonteon sisäisen turvallisuuden tilasta, sisäisen turvallisuuden viranomaisten ja muiden toimijoiden toiminnan tuloksellisuudesta, toimintojen kehittämistarpeista ja haasteista sekä eri tehtävien edellyttämistä pidemmän tähtäimen taloudellisista voimavaroista ja muista resurssitarpeista.

Yhteyshenkilö: Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo puh. 0295 488 553.

Selvitys poliisin henkilökistereistä

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusselvityslainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi HE 57/2013

Eduskunnan vastaus EV 79/2014:

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että hallintovaliokunnalle annetaan viimeistään vuoden 2015 loppuun mennessä kattava selvitys 1) niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty erityisesti epäiltyjen tietojärjestelmän, mutta myös muiden poliisin henkilökistereiden osalta, sen varmistamiseksi, että tietojärjestelmät ovat virheettömiä ja että henkilötietojen käsittely tapahtuu kaikilta osin lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja muutoinkin asianmukaisesti sekä 2) niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty henkilökistereiden ja henkilötietojen käsittelyn sekä niihin liittyvän koulutuksen, ohjeistuksen ja valvonnan kehittämiseksi.

Valmistelun organisointi: Poliisiosasto valmisteluvastuussa.

Yhteyshenkilö: Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo puh. 0295 488 553.

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET